

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

European Credit Transfer System

ECTS – Інформаційний пакет

2014/2015

КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ

Галузь знань – 0303 «Журналістика та інформація»

Спеціальність – 7.03030101 «Журналістика (за видами)»

Тернопіль – 2014

Зміст

1. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ФАКУЛЬТЕТУ:

а) Адреса:

м.Тернопіль, вул. М.Кривоноса, 2

б) Контактні телефони

тел. факс (0352) 43 58 65

тел. вн. 244

Приймальня декана

тел. 43-58-65

тел. вн. 245

Диспетчер: *Оксана Петрівна Дембіцька*

Поштова скринька: dek_filfak@tnpu.edu.ua

с) Інформація про склад деканату

Декан факультету:

доктор філологічних наук, професор Тетяна Пилипівна Вільчинська

тел./факс: 43-58-65

тел. вн. 245

Заступник декана: кандидат філологічних наук, доцент Галина Василівна Бачинська

тел. 43-58-65

вн.: 245

Заступник декана з наукової і виховної роботи: кандидат філологічних наук *Кость Ірина*

Ярославівна

тел. 43-58-65

вн. 245

Вчений секретар ради: кандидат філологічних наук, доцент Світлана Василівна Бородіца

тел. 43-58-65, вн. 248

Методист заочної форми навчання: Інна Миколаївна Блага

тел.:53-36-29; тел. вн. 270

Інженер: Кубік Михайло Анатолійович

тел.: 43 58 65; вн. 244

Диспетчер: Оксана Петрівна Дембіцька

Поштова скринька: dek_filfak@tnpu.edu.ua

КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ

(м. Тернопіль, вул. М.Кривоноса, 2,
гол. корпус, каб. № 110)

ПОПЛАВСЬКА Н.М. – завідувач кафедри, доктор філологічних наук, професор

ДАЩЕНКО Н.Л. – кандидат філологічних наук, доцент

ГУЦАЛ П.З. – кандидат історичних наук, доцент

ФЕДОРИШИН П.С. – кандидат філологічних наук, доцент

КУШНІР О.В. – кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент

СИНОРУБ Г.П. – кандидат наук із соціальних комунікацій, асистент

ФУРМАНКЕВИЧ Н.М. – кандидат наук із соціальних комунікацій, асистент

ЙОРДАН Г.М. – кандидат технічних наук, асистент

РЕШЕТУХА Т.В. – кандидат наук із соціальних комунікацій, асистент

ВІЛЬЧИНСЬКИЙ О.К. – кандидат наук із соціальних комунікацій, асистент

ФЕДОРИШИН Є.П. – кандидат наук із соціальних комунікацій, асистент

ВИНОКУР Ю.М. – Заслужений журналіст України, член Національної Спілки журналістів України, Генеральний директор телекомпанії «TV-4»

КИРИЧ І.В. – асистент

ПЕЛЕШОК О.О. – старший лаборант кафедри

КРАМАР М.І. – інженер

2. КОПІЇ ДІЮЧИХ ЛІЦЕНЗІЙ НА НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ ТА
СЕРТИФІКАТІВ ПРО АКРЕДИТАЦІЮ

Серія АД		№ 034975
ЛІЦЕНЗІЯ		
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ		
Вид господарської діяльності:	надання освітніх послуг навчальними закладами, пов'язаних з одержанням вищої освіти на рівні кваліфікаційних вимог до бакалавра, спеціаліста, магістра (в т. ч. іноземних громадян) (спеціальності (професії) та ліцензовані обсяги прийому вказані у додатку)	
Найменування юридичної особи:	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка	
Ідентифікаційний код юридичної особи:	02125544	
Місце-знаходження юридичної особи:	46027 місто Тернопіль, вулиця М. Кривоноса, будинок 2	
Рішення про видачу ліцензії:	ДАК від 25.05.2012р., протокол № 96 (наказ МОНмолодьспорт України від 01.06.2012р. №2117л)	
Строк дії ліцензії	Термін дії ліцензії вказаний в додатку	
Дата видачі ліцензії	06.06.2012 р.	
 Міністр		Д.В. Табачник

ДОДАТОК ДО ЛІЦЕНЗІЇ

8

Продовження додатку до ліцензії

Серія АД № 034975

1	2	3	4	5	6	
		7.02030301	Українська мова	115	135	01.07.2015
		8.02030301	і література	20	-	01.07.2015
		7.02030302	Мова і літерату- ра (російська)	20	25	01.07.2015
		8.02030302		5	-	01.07.2015
		7.02030302	Мова і літерату- ра (англійська)	80	90	01.07.2015
		8.02030302		10	-	01.07.2015
		7.02030302	Мова і літерату- ра (німецька)	30	35	01.07.2015
		8.02030302		5	-	01.07.2015
		7.02030302	Мова і літерату- ра (французька)	20	25	01.07.2015
		8.02030302		5	-	01.07.2015
		7.02030304	Переклад	50	50	01.07.2019
		8.02030304		15	-	01.07.2019
5.	0301 Соціально-по- літичні науки	7.03010201	Психологія	35	50	01.07.2014
		8.03010201		15	-	01.07.2014
		7.03010301	Практична психологія (за видами)	30	20	01.07.2020
6.	0303 Журналістика та інформація	7.03030101	Журналістика (за видами)	60	60	01.07.2019
		8.03030101		15	-	01.07.2017
7.	0401 Природничі науки	7.04010101	Хімія	45	25	01.07.2015
		8.04010101		5	-	01.07.2015
		7.04010201	Біологія	90	100	01.07.2015
		8.04010201		10	-	01.07.2015
		7.04010401	Географія	90	100	01.07.2015
		8.04010401		10	-	01.07.2015
		7.04010601	Екологія та охорона навколишнього середовища	20	25	01.07.2015
8.04010601		5	5	01.07.2015		
8.	0402 Фізико- математичні науки	7.04020101	Математика (за напрямами)	70	50	01.07.2015
		8.04020101		5	-	01.07.2015
		7.04020301	Фізика (за напрямами)	45	25	01.07.2015
		8.04020301		5	-	01.07.2015
9.	0403 Системні науки та кібернетика	7.04030201	Інформатика	25	25	01.07.2016
		8.04030201		5	-	01.07.2017
10.	1301 Соціальне забезпечення	7.13010201	Соціальна робота	50	-	01.07.2018
		8.13010201		10	-	01.07.2019
11.	1401 Сфера об- слуговування	7.14010301	Туризмознавст- во (за видами)	50	50	01.07.2019
		8.14010301		20	-	01.07.2019
12.	1801 Специфічні категорії	8.18010019	Медіа- комунікації	30	-	01.07.2017

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

СЕРТИФІКАТ ПРО АКРЕДИТАЦІЮ

Серія НД-Ш

№ 2045571

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Відповідно до рішення ДАК від 2 липня 2009 р. протокол № 79 (наказ МОН України від 16.07.2009р. №2675-Д)
з напрямку (спеціальності) 0302 Журналістика 7.030201 Журналістика
0303 Журналістика та інформація 7.03030101 Журналістика (за видами)
визнано акредитованим за III (третім) рівнем. Термін дії сертифіката до 1 липня 2019 р.

Міністр

Д.В. Табачник

м.Київ

27 квітня 2011 р.

3. ПЕРЕЛІК НАПРЯМІВ ТА СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ З ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ НА ФАКУЛЬТЕТІ ІЗ ЗАЗНАЧЕННЯМ ЛІЦЕНЗІЙНОГО ОБСЯГУ ТА ТЕРМІНУ НАВЧАННЯ

Галузь знань: 0303 «Журналістика та інформація»

Напрямок підготовки: 7.03030101 «Журналістика (за видами)»

Ліцензійний обсяг: денна форма навчання - 60; заочна форма навчання – 60

Термін навчання – 1 рік

4. УМОВИ ДЛЯ НАВЧАННЯ (КОРОТКА ІНФОРМАЦІЯ ПРО МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНУ БАЗУ)

Кафедра журналістики має 2 кабінети: один для роботи викладачів зі студентами, другий – медіастудія (гуртожиток №3), спеціалізована лабораторія, яка належним чином укомплектована для проведення навчальних занять студентів, творчих майстерень та студентських наукових проблемних груп.

Обладнання лабораторій та спеціалізованих кабінетів, що забезпечують навчальний процес зі спеціальності 7.03030101 «Журналістика (за видами)»

№ з/п	Найменування лабораторій, спеціалізованих кабінетів, їх площа	Найменування дисциплін	Перелік обладнання, устаткування, кількість
1.	№ 58, 78,8 м ²	Наукове спілкування іноземною мовою	ПК (12) з виходом в Інтернет, спеціалізоване програмне забезпечення
2.	№ 71, 96,4 м ²	Педагогіка вищої школи; Історія педагогічної думки	ПК (15) з виходом в Інтернет, спеціалізоване програмне забезпечення
3.	№ 68, 66,4 м ²	Психологія мас; Етнологія та етнопсихологія	ПК (9) з виходом в Інтернет, спеціалізоване програмне забезпечення
4.	Медіастудія, 102 м ²	Теорія соціального управління; Прикладні соціально-комунікаційні технології; Соціальна інформатика; Медіакультура; Комп'ютерні технології в журналістських і наукових дослідженнях;	ПК (17) з виходом в Інтернет, спеціалізоване програмне забезпечення: Adobe Master Cillection CS3, Corel Draw Graphics Suite X3, Microsoft Office 2003, Microsoft Internet Explorer та ін.; телевізор, DVD-програвач, звукові

		Комунікаційні системи США; Західноєвропейські комунікаційні системи; Культура мови; Риторика	колонки; диктофони та мікрофони та ін.
5.	№ 86, 66,1 м ²	Теорія та історія видавничої справи та редагування; Теорія та історія журналістики; Методологія соціальних комунікацій; Методика викладання фахових дисциплін	ПК (10) з виходом в Інтернет, спеціалізоване програмне забезпечення; мультимедійний проектор
6.	№ 52, 193 м ²	Інформаційна політика та безпека; Інтелектуальна власність; Політичні системи світу	ПК (30) з виходом в Інтернет, спеціалізоване програмне забезпечення
7.	№ 55, 80 м ²	Теорія та історія соціальних комунікацій; Теорія та історія публіцистики	телевізор, відеомагнітофон
8.	зал електронних ресурсів та інші приміщення Наукової бібліотеки ТНПУ ім.В.Гнатюка	Документознавство та архівознавство; Книгознавство та бібліотекознавство	ПК (36) з виходом в Інтернет, спеціалізована література; каталоги
9.	№ 37, 96,4м ² а також читальні зали та каталоги Наукової бібліотеки	Науковий практикум зі спеціалізації	ПК (15) з виходом в Інтернет, спеціалізоване програмне забезпечення
10.	№ 87, 37 м ²	Українське журналістикознавство; Актуальні проблеми сучасної журналістики	спеціалізований кабінет для дискусій
11.	№ 32, 40 м ²	Економіка та менеджмент ЗМІ; Правові основи діяльності ВНЗУ	спеціалізований кабінет філософії та економіки
12.	№ 704, 38,5 м ² а також прес-центр газети «Вільне життя»	Історія науки про зв'язки з громадськістю; Практикум з медіаменеджменту	підшивки місцевої періодики, фотонаочність, спеціалізовані стенди та література

5. ОСНОВНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ І НАВЧАННЯ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ, СПОСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Навчальні дисципліни складається із одного або декількох залікових кредитів, кількість яких визначається змістом та формами організації навчального процесу. Заліковий кредит – це завершена задокументована частина навчальної дисципліни, вивчення якої для студентів, як правило, завершується підсумковим оцінюванням (підсумкове тестування, залік або екзамен). Заліковий кредит складається із модулів (частин програми навчальної дисципліни, поєднаних із формами навчання – лекційні, практичні, семінарські, лабораторні та індивідуальні заняття, всі види практик та консультацій, виконання студентами самостійних та індивідуальних завдань, інші форми і види навчальної та науково-дослідницької діяльності студентів).

Методологія процесу навчання та, відповідно, оцінювання знань студента в КМСОНП полягає у його переорієнтації із лекційно-інформативної на індивідуально-диференційовану, особистісно-орієнтовану форму та на організацію самоосвіти студента. У структурі навчального навантаження студента за системою ECTS індивідуальна робота також розглядається як один із основних компонентів навчальної діяльності і повинна займати значну частину його навчального навантаження.

Індивідуальні заняття проводяться під керівництвом викладача у позааудиторний час за окремим графіком, складеним кафедрою з урахуванням потреб і можливостей студента.

Самостійна робота є основним засобом засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача. Зміст самостійної роботи із кожної навчальної дисципліни визначається робочою навчальною програмою дисципліни та методичними рекомендаціями викладача.

Контроль успішності студента здійснюється з використанням методів і засобів, що передбачені навчальним планом і програмою дисципліни. Академічні успіхи студента визначаються за допомогою 100-бальної системи оцінювання, реєструється у відповідних документах з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS.

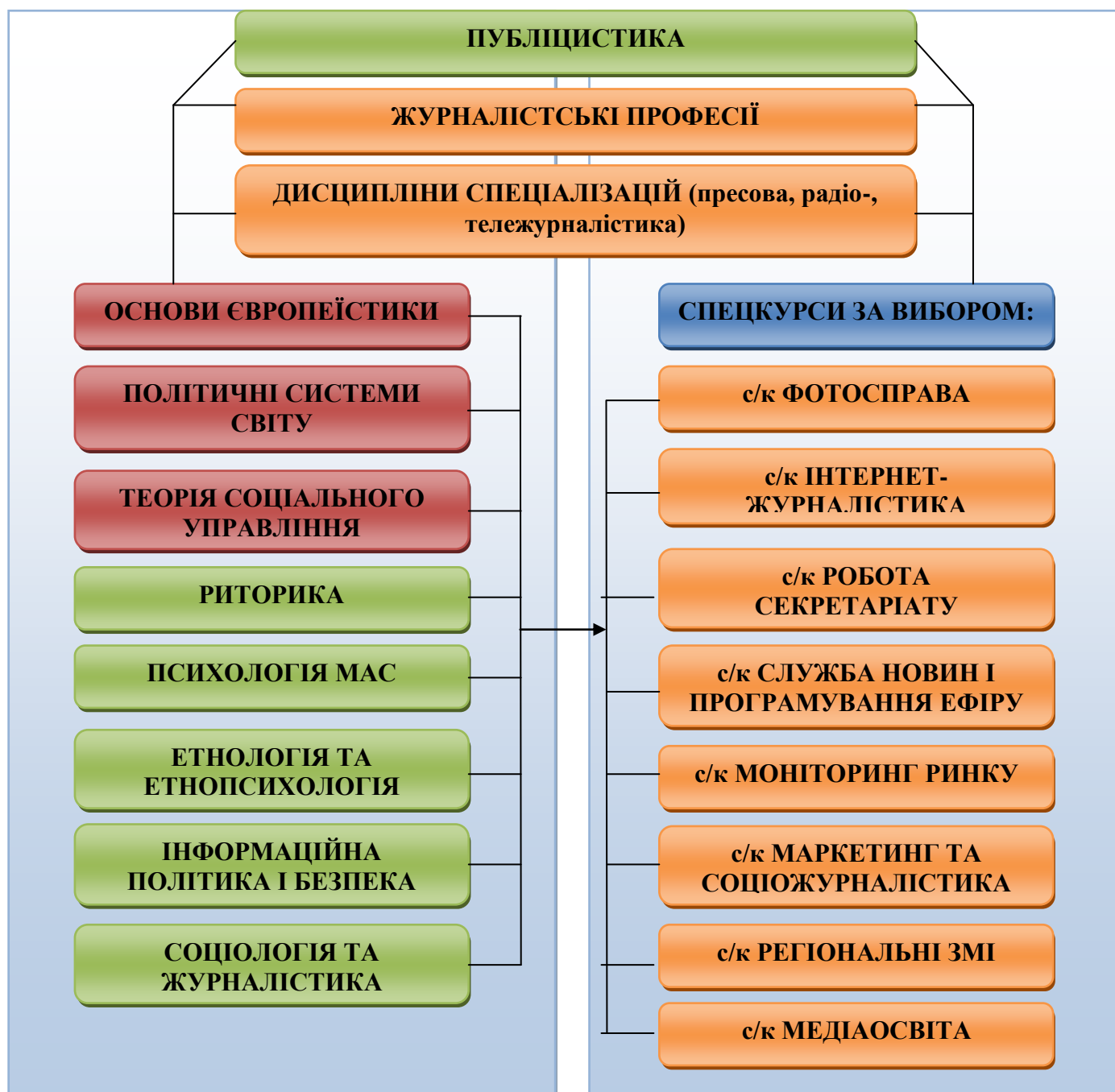
6. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 7.03030101 «ЖУРНАЛІСТИКА (ЗА ВИДАМИ)»
(ОКР «СПЕЦІАЛІСТ»)

I семестр

II семестр

Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки

Цикл фундаментальної підготовки

Цикл професійно орієнтованих навчальних дисциплін за вибором

7. ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ
8. КОПІЯ РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ
 Напря́м підготовки «Журналістика»

Затверджено

вченою радою
 Тернопільського національного
 педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

«22» січня 2020 року
 протокол № 6

Ректор _____

Кравець В.П.

Погоджено

Департамент вищої освіти МОН України

Болобаш Я.Я.

Погоджено

Директор Інституту інноваційних технологій і змісту освіти

Погоджено

Науково-методична комісія напряму вищої освіти «Журналістика»

Різун В.В.

Міністерство освіти і науки України
 Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
 підготовки фахівців з вищою освітою
 напряму підготовки 0302 «Журналістика»

Освітньо-кваліфікаційний рівень – спеціаліст
 за спеціальністю 7.030201 «Журналістика»
 Термін навчання – 1 рік

1. Графік навчального процесу

**2. Зведені дані бюджету часу
 (в тижнях)**

Курс	Вересень	29 IX	Жовтень	27 X	Листопад	Грудень	29 XI	Січень	26 I	Лютий	23 II	Березень	30 III	Квітень	27 IV	Травень	Червень	29 VI	Листопад	27 VII	Серпень	Теоретичне навчання	Виробнична практика	Дипломні роботи підгот.-захист	Канікули	Всього	
V	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □	21	6	11	1	4	43

Умовні позначки: □ – аудиторне навчання; к – канікули; в – виробнична практика; д/п – переддипломна практика; д/р – дипломна робота; д/е – державний екзамен

3. План навчального процесу

№ п/п	Назва навчального предмета	Форма підсумкового контролю		Кількість годин									Розподіл за семестрами	
		екзамен	залік	Всього		аудиторних	індивідуальні от роботи	лекцій	практичних	семінарських	лабораторних	самостійної роботи студента	5 курс	
				кредити	години								IX сем.	X сем.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
I. Цикл навчальних дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки														
1	Основи європеїстики		9	1,5	54	28	14	14		14		12	2	
2	Політичні системи світу		9	1,5	54	28	14	14		14		12	2	
3	Теорія соціального управління		9	1,5	54	28	14	14	14			12	2	
	Підсумок	1	2	4,5	162	84	42	42	14	28		36	6	0
II. Цикл навчальних дисциплін фундаментальної підготовки														
4	Публіцистика		10	4	144	72	36	36	36			36	2	2
5	Інформаційна політика і безпека		9	1,5	54	28	14	14	14			12	2	
6	Риторика		9	1,5	54	28	14	14	14			12	2	
7	Психологія мас		9	3	108	54	27	26	20		14	8	27	2
8	Етнологія та етнопсихологія		9	1,5	54	28	14	14		14		12	2	
9	Соціологія та журналістика		9	2	72	36	18	18	18			18	2	
	Підсумок	3	4	13,5	486	246	123	122	88	14	22	117	12	2

III. Цикл професійно орієнтованих навчальних дисциплін за вибором														
10	Журналістські професії		9,10	8	288	144	72				144	72	4	4
11	Дисципліни спеціалізацій (пресова журналістика, радіо-, тележурналістика)		10	2	72	36	18				36	18	1	1
12	Спецкурси за вибором:		9,10	2	72	36	18	36				18	1	1
	Фотосправа													
	Інтернетжурналістика													
	Робота секретаріату друкованого ЗМІ													
	Служба новин і програмування ефіру													
	Моніторинг ринку													
	Маркетинг та соціожурналістика													
	Регіональні ЗМІ													
	Медіаосвіта													
	Підсумок	0	5	12	432	216	108	36	0	0	180	108	6	6
IV. Практики і дипломна робота														
13	Виробнича практика з відривом від навч.		10	6	216		22					194		
14	Переддипломна практика			3	108		11					97		
15	Дипломна робота			8	288		30					258		
16	Дипломна робота із захистом в ДЕК			1	36		18					18		
	Підсумок	0	1	18	648	0	81	0	0	0	0	567	0	0
	Всього	4	10	48	1728	546	354	200	102	42	202	828	24	8

9. АНОТАЦІЇ ДИСЦИПЛІН
напряму підготовки (для ОКР «Спеціаліст»):
7.03030101 «Журналістика (за видами)»
Професійна орієнтація – Журналістика
за циклами підготовки (нормативних та вибіркових)

ЦИКЛ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
ПРОФЕСІЙНОЇ І ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
Нормативні дисципліни

Предмет : **Основи європеїстики**

Статус : Нормативна

Рік, семестр: 1 рік, 1 семестр

Анотація :

Цей курс є складовою громадської освіти, основними принципами якої є те, що: освіта повинна бути безперервною, тобто охоплювати всі освітні рівні й мати у своїй основі єдину змістовну логіку; має відповідати попиту сучасного ринку праці в даній професійній області й допомагати членам громадянського суспільства приймати зважені рішення; повинна сприяти розвитку творчої ініціативи молодих людей.

Курс європеїстики є інтегрованою навчальною дисципліною, що охоплює базові знання про історію та культуру Євросоюзу та народів, що його населяють; історичні, політичні, правові, економічні передумови його становлення та розвитку; сучасні економічні, фінансові, митні, валютні, галузеві програми розвитку; інституції та їх функції; інтеграційні процеси входження України до Євросоюзу тощо.

В рамках вказаного курсу передбачається 20 год. лекційні та 20 год. тренінгові заняття, творчі практичні заняття із започаткування діяльності у школі чи вузі європейських клубів та гуманітарна інтеграція їх учасників у європейський молодіжний простір.

Форми

контролю : Залік

Предмет : **Політичні системи світу**

Статус : Нормативна

Рік, семестр: 1 рік, 1 семестр

Анотація :

Курс окреслює поняття політичного процесу, його розуміння і оцінки з оглядом на політичні системи; специфіку нормативного підходу до аналізу світових явищ, що впливають на формування політичних систем; автономію системи як цілого, співвідношення частини і цілого, збереження і оновлення, взаємодія хаотичних та упорядковуючих процесів.

Динаміка, адаптація, стійкість політичної системи. Формулювання проблеми. Обговорення проблеми. Добір альтернатив для вироблення рішення. Теорія мікроструктуралістичного функціоналізму (Алмонд Г.). Політична соціалізація і мобілізація населення. Аналіз існуючих інтересів. Укріплення інтересів. Теорія дій і функціонування (Парсонс Т.).

Форми

контролю : Іспит

<i>Предмет :</i>	Теорія соціального управління
<i>Статус :</i>	Нормативна
<i>Рік, семестр:</i>	1 рік, 1 семестр
<i>Анотація :</i>	<p>Мета курсу “Теорія соціального управління” – опанувати знання про основи теорії та практики соціального управління; про закономірності, принципи, методи, форми та механізми управління різноманітними явищами та процесами сучасного суспільства, як на мікрорівнях, так і на макрорівнях.</p> <p>Завдання — навчити студентів раціонально проектувати управлінські відносини та здійснювати ефективні перетворювальні впливи на соціальні об’єкти та процеси, людей, які беруть у них участь, задля отримання бажаних для управління результатів. Навчитися управляти — це значить оволодіти наукою та мистецтвом впливу на об’єкт управління, без пригнічення творчого потенціалу суспільства, сприяючи його розвитку та покращенню.</p> <p>Дисципліна сприятиме накопиченню у студентів відповідних базових знань, розширенню їх кругозору та прищепленню культури управління.</p>
<i>Форми контролю :</i>	Залік

**ЦИКЛ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
ФУНДАМЕНТАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ**
Нормативні дисципліни

<i>Предмет :</i>	Публіцистика
<i>Статус :</i>	Нормативна
<i>Рік, семестр:</i>	1 рік, 1-2 семестр
<i>Анотація :</i>	<p>Мета курсу – висвітлення й засвоєння мотивації творчого процесу публіциста, особливостей його протікання.</p> <p>У результаті вивчення курсу студенти повинні знати: опорний термінологічний апарат; визначні постаті вітчизняної та зарубіжної публіцистики, особливості їх письма; внесок у розвиток тематики та жанрології публіцистики; особливості тематики та жанрів публіцистики; методикау праці у конкретному жанрі.</p> <p>У результаті вивчення курсу студенти повинні вміти: написати публіцистичну (аналітичну, проблемну, пропагандистську) статтю; публіцистичний коментар; нарис (портретно-психологічний, проблемно-аналітичний, подорожній, судовий); спробувати провести журналістське розслідування гострої економічної ситуації; вибрати тему і написати фейлетон, памфлет на важливу суспільно значущу тему; портретне, проблемне есе; інтерв’ю з політичним діячем; літературно-мистецької оглядової статті, рецензії; тематичний огляд газет; проводити порівняльний аналіз мовно-стилістичних засобів текстів різних публіцистичних жанрів.</p>
<i>Форми контролю :</i>	Іспит

<i>Предмет :</i>	Інформаційна політика і безпека
<i>Статус :</i>	Нормативна
<i>Рік, семестр:</i>	1 рік, 1 семестр
<i>Анотація :</i>	Дисципліна “Інформаційна політика і безпека”, що входить у

план обов'язкових навчальних предметів, які вивчаються студентами спеціальності “журналістика” освітньо-кваліфікаційного рівня “спеціаліст”, покликана не лише дати майбутнім журналістам розуміння проблем вітчизняного інформаційного простору, а й набуття ними певних знань і навичок у професійній діяльності.

Завдання навчальної дисципліни полягає в тому, щоб навчити майбутніх журналістів розуміти суть сучасної інформаційної політики та необхідності забезпечення її безпеки в Україні, вміти орієнтуватися в складних і суперечливих процесах сучасних “інформаційних воєн”, працювати у цій сфері з урахуванням загальнонаціональних інтересів та засад свободи преси.

У процесі вивчення дисципліни студенти повинні *знати*: що таке сучасний вітчизняний інформаційний простір, основні засади державної інформаційної політики в Україні, особливості відносин влади і журналістики, форми іноземного інформаційного засилля в нашій країні, проблеми національної безпеки нашої держави за умов сучасних “інформаційних воєн”;

вміти проаналізувати тенденції сучасної інформаційної політики в нашій країні, визначити основні заходи щодо здійснення національної безпеки у вітчизняному інформаційному просторі, застосовувати набути знання з метою відстоювання національних і державних інтересів у майбутній діяльності в ЗМІ.

Форми контролю :

Залік

Предмет :

Риторика

Статус :

Нормативна

Рік, семестр:

1 рік, 1 семестр

Анотація :

Риторика як наука і мистецтво ефективною усної переконуючої комунікації, безумовно, становить фундамент професіоналізму лідерів суспільства різних сфер діяльності.

Курс “Риторика” акумулює найважливіші здобутки комплексу гуманітарних наук (теорія комунікації, лінгвістика, психологія, педагогіка, філософія, логіка, еристика, літературознавство, естетика, етика тощо), які в діалектичній єдності зорієнтовані на формування і розвиток мисленнєвої, мовленнєвої комунікативної культури, удосконалення і оптимізацію ефективного.

Мета навчального курсу “Риторика” — розвинути мисленнєві, нормативні мовленнєві уміння та навички; опанування форми ефективною переконуючої комунікації за нестандартних ситуацій життєвого і професійного спілкування; сформувати уміння та навички ораторського мистецтва, розвинути майстерність створювати і виголошувати публічні промови.

Завданнями курсу риторики як комплексної дисципліни, що вивчає умови і форми ефективною мисленнєво-мовленнєвої комунікації, є навчання мистецтва створювати з урахуванням узусу і відповідної йому комунікативної спрямованості тексти певних жанрів насамперед в усній формі, сприяти практичному оволодінню навичками ораторського мистецтва, культурою вербального спілкування.

Форми контролю : Залік

Предмет : Психологія мас

Статус : Нормативна

Рік, семестр: 1 рік, 1 семестр

Анотація : Курс “Психологія мас (масової поведінки)” ознайомлює студентів з проблемами соціальної психології, яка вивчає вплив групи на поведінку індивіда, в даному випадку — маси. Знання особливостей масової поведінки, механізмів її виникнення та розвитку, способів врегулювання забезпечить грамотний підхід до вирішення практичних проблем у різноманітних сферах людської життєдіяльності, де проявляються феномени масової свідомості.

Мета вивчення курсу — сформувати у студентів теоретичні знання щодо особливостей прояву феноменів масової свідомості та поведінки в контексті історичних умов і взаємодії різних видів культури; ознайомити з основними механізмами та способами впливу на формування мас, ефективного соціального контролю, що дасть можливість стабілізувати суспільство, зменшити ймовірність соціальних конфліктів і катаклізмів, збільшити можливості суспільного прогресу.

Форми контролю : Іспит

Предмет : Етнологія та етнопсихологія

Статус : Нормативна

Рік, семестр: 1 рік, 1 семестр

Анотація : Спеціаліст має мати уявлення про основні особливості етнічних груп і відмінності між ними, знати теоретичні і методичні підходи до вивчення етносу, вміти здійснювати експериментальні дослідження у сфері етнопсихології, робити психологічний аналіз і прогноз розвитку міжетнічних взаємин.

Мета вивчення курсу – формування базових уявлень про терміни і поняття вітчизняної і зарубіжної етнології та етнопсихології.

Завдання курсу – сформувати знання про матеріальну, духовну і соціальну культуру етносу, ознайомити з базовими поняттями, які використовуються різними напрямками етнографічної науки; теоретично ознайомити з проблемами великих і малих етнічних груп, проблемами національного характеру, етнічної ідентичності особистості, з’ясувати причини виникнення етнічних конфліктів, особливості адаптації особистості до нових культурних умов.

Форми контролю : Залік

Предмет : Соціологія та журналістика

Статус : Нормативна

Рік, семестр: 1 рік, 1 семестр

Анотація : В останні десятиріччя в Україні отримала розвиток соціологія масової комунікації, тобто особлива галузь соціології. Ця галузь має багато аспектів. В одному з них соціологія досліджує діяльність окремих органів масової комунікації. Тобто об’єктом вивчення

соціологів стає сама діяльність комунікатора, або канали масової комунікації: газети, радіо, телебачення, інші засоби комунікації. Всі ці моменти враховуються багатьма редакціями, які на підставі діяльності соціологів роблять висновки щодо власної аудиторії, а також замовляють дослідження щодо пошуків шляхів оптимізації журналістської діяльності. Журналістика використовує соціологію і як джерело об'єктивної інформації. Правда, багато сучасних вітчизняних соціологічних досліджень проводяться на низькому науковому рівні, а їх висновки навряд чи можна назвати об'єктивними, бо вони обумовлені поглядами тих, хто фінансував дослідження.

Ще один зв'язок між журналістикою і соціологією полягає у тому, що не тільки методи журналістики були в нагоді соціологам (особливо на ранньому етапі створення нової науки), але й методи конкретно-соціологічних досліджень зараз впливають на розвиток методів журналістської творчості.

Соціологія — це наука про суспільство, яка має свій особливий понятійний апарат, методи та технічні прийоми для дослідження суспільних стосунків та інститутів. Процес масової комунікації, як і будь-який суспільний процес, є предметом розгляду соціології.

Соціологія масових комунікацій розглядає процес динамічного функціонування журналістики, її реальне життя як цілісного організму в різноманітності умов і факторів. При цьому в конкретному дослідженні предмет може бути взятий у різних масштабах і з різних боків, якщо не порушуються дві вимоги: вивчати об'єкт в усьому багатстві його зв'язків і залежностей, причому в масових репрезентативних проявах, які допускають кількісні характеристики об'єкта, що розглядається.

*Форми
контролю :*

Іспит

**ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНИХ
НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ЗА ВИБОРОМ**
Нормативні дисципліни

Предмет :
Статус :
Рік, семестр:
Анотація :

Журналістські професії

Нормативна

1 рік, 1-2 семестр

Сучасні журналістикознавчі дослідження аналізують журналістські професії під різними кутами зору, розглядають окремі характеристики, нормативи, критерії, необхідні для творчого і професійного становлення майбутнього тележурналіста. Телебачення повсякчас демонструє здатність до видозмін, доповнень новими формами, видами, ознаками. Згідно свого функціонального призначення, природніх властивостей і специфіки, телебачення перебуває в постійному розвитку, залежить від новацій науково-технічної думки, а тому потребує удосконалень, експериментів, практичних і теоретичних досліджень. Сучасна журналістика переглядає традиційні жанри, вносить корекцію до застосування журналістських професій, пристосовує їх до своїх

Форми
контролю : потреб.
Залік

Предмет : Дисципліни спеціалізацій (пресова журналістика, радіо-, тележурналістика)

Статус : Нормативна

Рік, семестр: 1 рік, 1-2

Анотація : Програма дисципліни покликана подати системні основи знань і навичок, необхідних для підготовки матеріалів у різних жанрах. У курсі висвітлюються особливості композиційного та мовностилістичного подання факту (реалії) у текстуальній площині певного жанрового різновиду інформаційної (новина, замітка, інтерв'ю, репортаж, звіт), аналітичної (рецензія, огляд, кореспонденція, стаття тощо) та художньо-публіцистичної (нарис, фейлетон, памфлет, есе) журналістики відповідно до її фахової спрямованості (спеціалізації).

Крім характеристик досліджуваних тем, програма курсу «Спеціалізація (преса, телебачення, інтернет)» також містить перелік необхідних компетенцій, якими повинен опанувати бакалавр журналістики; перелік контрольних питань для підготовки до іспиту; список обов'язкової та додаткової літератури; перелік освітніх технологій, застосовуваних при вивченні даного курсу.

Форми
контролю : Залік

ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ЗА ВИБОРОМ Вибіркові дисциплін

Предмет : Фотосправа (с/к)

Статус : Вибіркова

Рік, семестр: 1 рік, 1-2 семестр

Анотація : Спецкурс «Фотосправа» покликаний проаналізувати історію виникнення фотографії. Механічні фотоапарати: етапи розвитку. Фотографічний апарат, його будова і характеристика основних вузлів. Асортимент фотоапаратури плівочної. Характеристика фотоплівки. Поняття “експометрія”, “світлофільтр”, “світлочутливість”. Перший цифровий фотоапарат: лінзи, цифровий зум. Вибір фотоапарата: які характеристики важливі? Перші світлини у газетах. Фотоілюстрації як художньо-зображально-інформаційний засіб. Функції фотоілюстрацій. Форма, розмір і розташування фотоілюстрацій в газеті. Види світлин. Самостійні фото жанри. Малі самостійні жанри. Великі самостійні жанри. Фото опозиція. Перші світлини у газетах. Фотоілюстрації як художньо-зображально-інформаційний засіб. Функції фотоілюстрацій. Форма, розмір і розташування фотоілюстрацій в газеті. Види світлин. Жанри фото журналістики. Проблеми визначення жанрів у фотожурналістиці. Допоміжні фотоілюстрації. Фотореклама. Самостійні фото жанри: малі самостійні жанри, великі самостійні жанри. Фотоопозиція.

Форми
контролю :

Залік

Предмет :

Інтернет-журналістика (с/к)

Статус :

Вибіркова

Рік, семестр:

1 рік, 1 семестр

Анотація :

Характеристика онлайн-журналістики в контексті традиційних медіа. Перші сайти провідних європейських газет. Поява й історія розвитку Інтернет-журналістики в Україні. Основні тенденції сучасної системи ЗМІ. Види електронних ЗМІ як новий тип медіа. Особливості розвитку інформаційно-комунікативних технологій. Функції інтернет-ЗМІ. Форма й зміст повідомлень інтернет-журналістики. Економічні аспекти діяльності мережного видання. Журналістська етика в інтернетмережі. Інтернет і закон

Мова світової павутини

Інтернетмова, текст, гіпертекст. Аудиторія інтернет-видань, особливості їх зацікавлень і способів сприйняття матеріалів.

Архітектоніка гіпертексту, інтернет-лексика. Психологічні особливості світової павутини як комунікації. Особливості спілкування: форуми, блоги.

Інтернет-журналістика як технологія пошуку

Шляхи до джерел інформації. Платна інформація. Інструменти пошуку, робота з експертами. Планування пошуку і точки відліку при пошукових завданнях. Робоче місце веб-журналіста. Програмне забезпечення веб-журналіста. Редакція веб-видання і провайдери.

Форми
контролю :

Залік

Предмет :

Робота секретаріату друкованого ЗМІ (с/к)

Статус :

Вибіркова

Рік, семестр:

1 рік, 1 семестр

Анотація :

Структура редакції сучасного друкованого органу масової інформації в Україні не регламентується жодними законодавчими актами. Позаяк більшість друкованих ЗМІ в нашій країні нині належить до приватної форми власності, то рішення про структуру редакції, штатний розпис її підрозділів, права та обов'язки працівників цих підрозділів ухвалюються в кожному конкретному випадку засновниками та власниками видання, які виходять із своїх власних уявлень про ефективну організацію роботи журналістських колективів. Відтак структури редакцій окремих газет відрізняються певною різноманітністю. Проте ця обставина аж ніяк не означає, що в практиці організації сучасних друкованих ЗМІ, зокрема газет, ми не можемо простежити жодних закономірностей, що не існує, так би мовити, типової структури редакції газети, де чітко визначено функції, права і обов'язки як структурних підрозділів в цілому, так і їхніх окремих працівників.

Майбутнім журналістам необхідно чітко розбиратися в цих питаннях, оскільки така інформація є вкрай корисною при спробах налагодити співпрацю з тією чи іншою газетою, спершу з метою публікації окремих матеріалів, а згодом і для працевлаштування на постійній основі.

Форми контролю : Залік

Предмет : Служба новин і програмування ефіру (с/к)

Статус : Вибіркова

Рік, семестр: 1 рік, 1 семестр

Анотація :

Курс призначений комплексно проаналізувати: Сітку мовлення формується навколо випусків новин; Потреби цільової аудиторії, рейтинги. Сітка випусків новин для радіо та телебачення. Структура відділу новин, посадові обов'язки. Командна робота, взаємозамінність, техніка. Планування, організація роботи служби новин Інформаційний привід і джерела інформації. Планування: щоденне і перспективне. Моделі програми новин. Вимоги до жанрів і форм подачі інформації. Етапи підготовки випуску новин

Структура випуску новин, топ – тема. Верстка, використання спеціальних програм. Робота з суфлером. Анонсування та архівація. Переваги і недоліки регіональних новин. Редакційний статут. Стандарти та етика інформаційної журналістики. Промоушн новин.

Форми контролю : Залік

Предмет : Моніторинг ринку (с/к)

Статус : Вибіркова

Рік, семестр: 1 рік, 1 семестр

Анотація :

Поняття моніторингу. Моніторинг як процес постійного стеження та аналізу змісту публікацій ЗМІ з метою виявлення відповідності засадам свободи преси і демократії. Моніторинг ЗМІ про дії влади, його вплив на вдосконалення роботи державних структур. Моніторинг ЗМІ про економічні проблеми України, їх аналіз з метою вдосконалення економічної ситуації в державі загалом та регіонах зокрема. Моніторинг ЗМІ про політичний розвиток України. Діяльність ЗМІ і виборчі кампанії: аналіз і висновки. Моніторинг ЗМІ про діяльність органів державної влади. Взаємовідносини ЗМІ та державної влади. Моніторинг ЗМІ про соціальне життя населення. Моніторинг ЗМІ про культурне життя в країні. Моніторинг ЗМІ про міжнародну обстановку, місце України в сучасному світі.

Форми контролю : Залік

Предмет : Маркетинг та соціожурналістика (с/к)

Статус : Вибіркова

Рік, семестр: 1 рік, 1 семестр

Анотація :

Маркетинг творчої особистості журналіста – складові авторитету та популярності. Інструменти самомаркетингу. Позиціонування творчої особистості і типологія ЗМІ. Громадянська і журналістська позиція як іміджеві складові. Робота на ринку ЗМІ. Життєві цикли популярності журналіста. Орієнтація на ціннісні традиції суспільства. Формування портрету творчої особистості через власні матеріали. Підвищення кваліфікації та медіасемінари.

Особливості застосування соціології у самомаркетингу журналіста Соціологічне мислення журналіста. Публікації

результатів досліджень у ЗМІ. Соціологічні дослідження та іміджевий рейтинг творчої особистості. Знання журналістами етапів соціологічних досліджень. Самодослідження: виявлення творчих здібностей і нахилів, корекція творчої особистості журналіста. Основні соціологічні теорії ЗМІ.

Соціологічні методи в журналістиці. Інтерв'ю й анкетування в соціології і журналістиці. Аналіз документів в соціології і журналістиці. Соціологія і журналістське спостереження. Експеримент як метод соціології і журналістики.

Предмет аудиторних досліджень. Функціональні очікування від журналіста, мотиви вибору. Методи дослідження аудиторії. Медіа метричні дослідження.

Форми контролю :

Залік

Предмет :

Регіональні ЗМІ (с/к)

Статус :

Вибіркова

Рік, семестр:

1 рік, 1 семестр

Анотація :

Поняття регіональних ЗМІ. Регіональні ЗМІ в системі ЗМІ країни. Структура регіональних ЗМІ: місцеві, міські і селищні, районні, обласні, крайові; відмінності між ними.

Структурна специфіка редакцій регіональних ЗМІ. Технічне забезпечення регіональних ЗМІ.

Особливості діяльності регіональних ЗМІ. Взаємовідносини регіональних ЗМІ і місцевої влади. Відкритість органів влади для ЗМІ. Тиск місцевої влади на ЗМІ. Регіональні ЗМІ та політичні партії і громадські організації.

Політика і регіональні ЗМІ. Роль регіональних ЗМІ під час виборчих кампаній в Україні.

Роль ЗМІ у політичному, соціально-економічному і культурно-освітньому житті регіонів (населених пунктів, районів, областей). Вплив ЗМІ на вирішення проблем регіонів.

Перспективи розвитку регіональних ЗМІ в Україні.

Форми

контролю :

Залік

Предмет :

Медіаосвіта

Статус :

Вибіркова

Рік, семестр:

1 рік, 1 семестр

Анотація :

Курс складається із двох Змістових модулів:

1. Медіаосвіта як елемент громадянської освіти
2. Медіаосвіта як захист людської психіки від негативного впливу ЗМІ

Поняття “медіаосвіта”, “медіаграмотність”. Історія та причини зародження медіаосвіти. Медіаосвіта країн Європи і США. Зародження російської медіаграмотності. Функції медіаосвіти в українських інформаційних реаліях. Психологічне тлумачення медіазалежності.

Ідентифікація медіапростору за умов всевладдя ЗМІ. Масова комунікація і масове розуміння. Моделі і механізми масового розуміння. Характеристика інфопростору: ЗМІ/мас-медіа, якісні/масові медіа, відкритість їх редакційної політики,

відповідність запитам суспільства та забезпеченню його розвитку, присутність суспільного мовника, відповідність журналістики морально-етичним та освітнім функціям. Медіадослідження негативного впливу ЗМІ на суспільство. Перегляд ролі громадських медійних організацій.

Медіаосвіта громадян і журналістів. Поняття “медіатехніка”. Категорії “етики” та “моральності” у журналістській освіті та практиці. Журналістика відповідальності і формування критичного сприйняття інформації. Розвиток медіакритики як своєрідного ноосферного екобалансу. Стратегії методики усвідомленої протидії інформаційним технікам: 1) медіапросвітницька; 2) товарно-інформаційна (присвоєння інформації статусу товару); 3) громадський контроль і ціннісно-етичне регулювання журналістської діяльності (журналістські ради з етики і моралі, органи за контролем якості телепрограм).

Форми
контролю :

Залік

Предмет :

Навчально-виробнича практика

Статус :

Вибіркова

Рік, семестр:

1 рік, 2 семестр

Анотація :

Мета і завдання практики: остаточна всебічна підготовка студента до професійної діяльності журналіста; поглиблене вивчення процесів управління редакцією, засвоєння функціональних обов'язків редактора відповідного напрямку, відповідального секретаря, головного редактора; розширення, поглиблення й закріплення знань із теоретичних дисциплін підготовки спеціаліста; збирання матеріалу для написання дипломної роботи.

Зміст практики: удосконалення практичних навичок створення текстів художньо-публіцистичних жанрів; поглиблене вивчення роботи органів масової інформації, питань наукової організації праці, планування роботи редакційного колективу й управління процесом створення номера; збагачення досвіду роботи на посаді кореспондента галузевого відділу редакції, який відповідає профілю тематичної спеціалізації практиканта; формування навичок редактора відділу газети / журналу; удосконалення й розширення навичок роботи з електронними базами даних та інформацією на паперових носіях; закріплення й розширення теоретичних знань.

За час практики студент повинен: спланувати й провести в газеті / журналі інформаційну кампанію, пов'язану з напрямком його тематичної спеціалізації; спробувати себе у ролі помічника відповідального секретаря, допомагаючи йому в плануванні номерів, організації випуску номера, налагодженні творчої роботи серед співробітників редакції і позаштатних авторів та громадських кореспондентів; брати участь у підготовці оригіналів до набору, складанні планів і макетів чергових номерів, які виходитимуть протягом періоду практики; вичитувати коректуру в гранках і шпальтах та здійснювати редакторську читку шпальт; працювати в друкарні до виходу сигнального примірника з друкарської машини, глибоко вивчаючи всі процеси випуску газети; написати й опублікувати не менше чотирьох власних матеріалів у газеті / журналі (*рекомендовані жанри – виступ в авторській колонці, редакційна*

стаття, проблемне і портретне інтерв'ю); зібрати матеріал для написання дипломної роботи.

У результаті практики студент повинен: знати теорію і практику всіх жанрів періодичної преси; уміти особисто написати твір у межах всієї жанрової парадигми журналістики; вільно орієнтуватися в проблемах своєї тематичної спеціалізації; уміти оперативно виступати в пресі із найважливіших проблем політики, економіки, соціального життя і культури; володіти процесом підготовки редакційних оригіналів до друку; набути навиків літературної, публіцистичної, організаторської роботи в редакції ЗМІ; подати у звітній документації не менше чотирьох власних матеріалів, опублікованих у газеті / журналі; зібрати, систематизувати та проаналізувати теоретичний та практичний матеріал для дипломної роботи.

Форми
контролю :

Залік

Предмет :
Статус :
Рік, семестр:
Анотація :

Переддипломна практика

Вибіркова

1 курс, 2 семестр

Переддипломна практика є обов'язковим етапом підготовки дипломної роботи (творчого проекту, продукту) і проводиться з метою: узагальнення набутого досвіду роботи у конкретному колективі і при виконанні професійних функцій і завдань; вивчення стану предмета (об'єкта) дослідження у конкретних умовах; проведення діяльності, спрямованої на удосконалення і завершення дипломної роботи: перевірка припущень, зібраних фактів, ілюстративного матеріалу, зроблених висновків; завершення роботи над творчим проектом (продуктом).

Основними завданнями переддипломної практики є: остаточне опрацювання вихідного матеріалу для виконання аналітичної і спеціальної частин дипломної роботи; опрацювання науково-методичної літератури і джерел щодо теми дослідження; пошукова робота в бібліотечних установах, у закладах і організаціях, що мають зв'язок із темою дипломного дослідження; остаточне оформлення результатів наукової (творчої) роботи та представлення її на кафедрі для попереднього захисту.

Форми
контролю :

Залік

10. ФАХОВЕ СПРЯМУВАННЯ ТА КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ ДО ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Областю професійної діяльності випускника-спеціаліста журналістики є практична діяльність у медійній сфері. Спеціаліст з журналістики підготовлений до здатності та уміння розв'язувати такі проблеми й завдання соціальної діяльності: Об'єктивно та творчо відобразити світ в аудіовізуальній та вербальній формах, а саме: відобразити дійсність згідно з професійними стандартами діяльності журналіста; посилаючись на офіційні й наукові джерела; забезпечувати індивідуально-авторське бачення та відображення світу.

Розуміти та аналізувати суспільні явища, події, процеси, а саме: відобразити дійсність через неупереджене тлумачення, коментування, інтерпретацію фактів; уміти типологізувати та систематизувати результати власних спостережень за громадсько-політичною діяльністю, виявляти зв'язки між елементами цієї системи; на основі аналізу фактів вміти адекватно відобразити соціальні функції і ролі та суспільну діяльність в цілому.

Розуміти причини соціальної поведінки особистості та спільнот, а саме: визначити чинники, що призводять до виникнення конфліктів у міжособистісному та міжгруповому спілкуванні; визначити тип суспільства у конкретній державі, рівні його динамічності та маргінальності; встановлювати соціальний статус учасників суспільної діяльності; розуміти особливості поведінки великих і малих, формальних і неформальних, організованих і неорганізованих спільнот.

Бути політкоректним, а саме: визначити тип політичної системи; розрізняти політичні рухи, партії та їхні ідеології; встановлювати політичні переконання учасників спільної діяльності; вміти абстрагуватися від власних політичних симпатій в умовах чинного законодавства

Бездоганно володіти українською мовою, володіти іноземними мовами.

Володіти сучасними соціокультурними знаннями, а саме: визначити соціокультурний контекст висвітлюваних суспільних подій; використовувати факти сучасного соціокультурного життя при створенні медіапродуктів

Володіти основними знаннями про розвиток людської цивілізації.

Саморозвиватися і займатися самоосвітою, а саме: орієнтуватися в новітніх здобутках журналістикознавства та інших галузей людської діяльності; володіти новітніми методами здобування, обробки й подачі інформації; самоорганізовуватися для здобуття нових знань та навичок; розглядати свої помилки як джерело саморозвитку.

Здійснювати пошук нової інформації, логічно, послідовно та структуровано висловлювати думки, працювати в умовах психологічного стресу та в екстремальних умовах.

Брати участь у плануванні та розробці концепції медіапродукту, а саме: вносити пропозиції щодо планування і розробки концепції медіапродукту; виконувати доручення керівника щодо планування і розробки концепції медіа продукту.

Брати участь у формуванні комунікативного задуму і визначенні інформаційного завдання та смислу твору в конкретних соціальних умовах або участь, при заданому жанрі чи форматі, у формулюванні теми, а саме: вносити пропозиції щодо визначення змісту комунікативного задуму; вносити пропозиції щодо визначення змісту інформаційно-комунікативного завдання; вносити пропозиції щодо визначення комунікативного смислу в конкретних соціальних умовах; пропонувати тему, що відповідає жанру чи формату;

Брати участь у розробці теми, формуванні концепції проекту медіапродукту та визначенні виробничих завдань членам редакційного колективу ініціювати участь у розробці теми або її

підтеми; вносити пропозиції щодо концепції проекту медіапродукту; вносити пропозиції щодо розподілу виробничих завдань серед колективу;

Перевіряти фактичні дані, а саме: перевіряти наведені у матеріалі цифри, цитати, прізвища, коментарі, свідчення, оцінки тощо

Творче переосмислення зібраної інформації: відбирати інформацію згідно з задумом, завданням тощо; визначати відповідність зібраної інформації жанру, формату, темі; визначати достатність/надмірність зібраної інформації для втілення теми; підбирати необхідні стильові засоби, технологічні прийоми та інші засоби вираження теми; вносити пропозиції щодо коректив остаточної концепції медіа продукту.

11. ГЛОСАРІЙ ІЗ ДИСЦИПЛІН, ЯКІ ЧИТАЮТЬСЯ НА КАФЕДРІ ЖУРНАЛІСТИКИ

А

- Абзац** – період мовлення, тексту, що складається з одного чи кількох речень, пов'язаних між собою за змістом. Слово «абзац» вживається також у значенні абзацного відступу.
- Автокомунікація** – це форма комунікації, замкнена на одному суб'єкті, який є і творцем, і отримувачем повідомлення. Комунікатор є в цьому випадку одночасно і реципієнтом, адресатом.
- Автор** – митець, котрий реалізувався у літературному чи будь-якому іншому художньому творі.
- Авторитет журналіста** – це загально визнане (у тому числі колегами) соціальне значення його творчості, думки, соціальної позиції та їх вплив на суспільство.
- Авторський оригінал** – це текстовий і ілюстративний матеріал, підготовлений автором (колективом авторів) для передачі у видавництво та для наступної редакційно-видавничої обробки і випуску у світ.
- Агітаційні матеріали** – друковані або аудіовізуальні твори, що містять ознаки агітації й призначенні для масового поширення в процесі певної інформаційної кампанії.
- Агітація** – найважливіший засіб впливу на свідомість і настрої широких мас, з метою спонукати їх до політичної чи іншої активності, ідеологічна зброя боротьби партій. Агітація провадиться шляхом поширення певних ідей і лозунгів за допомогою різноманітних засобів: через пресу (газети, журнали, брошури, листівки, заклики тощо), усні виступи (доповіді, бесіди, читання газет та ін.), радіо, телебачення, кіно, театр, образотворче мистецтво (плакати, діаграми, карикатури тощо), політичну і художню літературу.
- Агітація передвиборча** – це здійснення будь-якої діяльності з метою спонукання виборців голосувати за або проти певного суб'єкта виборчого процесу.
- Актуальність** – важливість, значимість чого-небудь на сьогодні, сучасність, злободенність. Позначає властивість інформації, відомостей, норм, яка може бути втрачена із часом, з появою свіжішої, сучаснішої інформації. Актуальність може втрачатися поступово, частинами, або в певних випадках — разово і повністю.
- Алгоритміка створення журналістського твору** – це послідовність дій, виконання яких приводить журналіста до бажаного результату.
- Альманах** – неперіодичний збірник раніше недрукованих літературних творів, написаних різними авторами-сучасниками, та

літературно-критичних праць, упорядкований за тематичною, жанровою, ідейно-художньою чи регіональною ознакою.

- Аналіз* – мислення чи практичне розчленування, поділ цілого на складові частини з метою вивчення кожної із них окремо.
- Аналітика* – основа інтелектуальної, логіко-мисленевої діяльності, спрямованої на рішення практичних завдань. У її основі лежить не стільки принцип констатації фактів, скільки принцип «випередження подій», що дозволяє організації або індивідові прогнозувати майбутній стан об'єкту аналізу.
- Аналітичне опитування* – наведення висловлювань певної групи респондентів з неодмінним узагальненням журналіста на прикінці.
- Антиреклама* – це різновид реклами, метою якої (або однією із цілей) є дискредитація іншого суб'єкта ринку для власної вигоди, для чого вона використовує широкий спектр засобів
- Аргументи* – це докази, істинність яких уже встановлена (доведена), а система аргументів визначається поняттям «аргументація».
- Артикуляція* – це система положень, рухів та дій рухливих частин мовного апарату, за допомогою якої утворюється звукороздільна, чітка вимова фонем у мовленнєвому потоці.
- Асоціалізація* – означає процес засвоєння особою антигромадських, антисоціальних норм, цінностей, негативних ролевих установок, стереотипів поведінки, які об'єктивно приводять до деформації суспільних зв'язків, до дестабілізації суспільства.
- Атрибути тегів* – це додаткові ключеві слова, відокремлені від ключового слова тегу і один від одного пропусками, які впливають на ефект, що створюється відривальним тегом.
- Аудиторія* – це публіка, соціальна спільність людей, об'єднана взаємодією з комунікатором (індивідом або групою), які володіють інформацією та доводять її до цієї спільності. Слово використовується також для позначення загалу слухачів чи глядачів засобів масової інформації.
- Аудиторія телебачення* – загальна кількість глядачів, які мають можливість дивитися програми телебачення. Розрізняють реальну й потенційну аудиторію конкретної передачі, програми й телебачення в цілому.
- Аудіовізуальна інформація* – будь-які сигнали, що сприймаються зоровими і слуховими рецепторами людини та ідентифікуються як повідомлення про події, факти, явища, процеси, відомості про осіб, а також коментарі (думки) про них, що передаються за допомогою зображень та звуків.

Б

Бесіда на телеекрані –	зафіксований відео способом обмін думками на задану тему з можливим наступним монтажем у відповідності до сценарного плану та із залученнями додаткового зображального матеріалу.
Бліц –	короткі інтерв'ю з довільно обраними перехожими у громадських місцях, які діляться думкою з приводу якихось подій, фактів, явищ.
Блоги, веб-блоги –	специфічний авторський жанр мережі. Веб-блог (weblog) означає "мережевий журнал", причому журнал не в значенні "періодичне видання", а в значенні "щоденник".
Бренд –	це символічне втілення інформації, що включає: назву, товарний знак, логотип, певні візуальні елементи (шрифти, кольорову гаму, символи); за умови успішного просування бренду компанії (товару, послуги) в аудиторії виникає певний набір асоціацій та очікувань, що пов'язані з ним.
Брендинг –	це така маркетингова діяльність, яка націлена на формування в аудиторії потенційних і наявних споживачів довготривалої симпатії до бренду. Брендінг реалізується за допомогою дії на аудиторію шляхом вибору товарного знаку, упаковки (товару), комплексу рекламних звернень. Усе це покликано виділити певний бренд на фоні конкуруючих, створивши його якомога привабливіший образ.
Бренд-менеджер –	працівник фірми, підприємства, компанії, який спеціалізується на розробленні, створенні та підтриманні бренду однієї марки товару чи фірми загалом.
Брифінг –	коротка прес-конференція для представників друкованих та електронних ЗМІ.
Бул-марк –	реклама видавництва, яка вкладається у книгу, журнал, каталог у вигляді яскравої закладки
Бюлетень –	періодичне або продовжуване видання, що випускається оперативним, має ознаки журнального або газетного видання, містить матеріали організації, яка його видає. Періодичні бюлетені, як правило, мають постійну рубрикацію. В окремих випадках бюлетені можуть випускатися протягом короткого часу, обмеженого періодом проведення певного заходу.

В

Вартісні параметри видання –	гуртова, оптова та відпускна вартість.
Веб-реклама –	реклама, що розміщується в мережі Інтернет, переважно на добре зарекомендованих і популярних веб-сайтах (наприклад Google); представлення товарів, послуг або підприємства в мережі Інтернет, адресована масовому клієнту і має характер переконання.

Веб-сайт –	це сукупність веб-сторінок, доступних в мережі Інтернет, які об'єднані між собою за змістом та навігаційно.
Веб-сторінка –	це документ у форматі HTML, що містять текст і спеціальні теги (дескриптори) HTML.
Верстка –	технологічна операція формування сторінок видання за визначеними розмірами з тексту, ілюстрацій та інших його елементів.
Виготовлення видавничої продукції –	виробничо-технологічний процес відтворення визначеним тиражем видавничого оригіналу поліграфічними чи іншими технічними засобами.
Вид видання –	це вид видання за класифікацією за групами.
Видавництво –	спеціалізоване підприємство, основним видом діяльності якого є підготовка і випуск у світ видавничої продукції.
Видавнича діяльність –	сукупність організаційних, творчих, виробничих заходів, спрямованих на підготовку і випуск у світ видавничої продукції.
Видавнича справа –	сфера суспільних відносин, що поєднує в собі організаційно-творчу та виробничо-господарську діяльність юридичних і фізичних осіб, зайнятих створенням, виготовленням і розповсюдженням видавничої продукції.
Видавничий оригінал –	текстовий або ілюстративний матеріал, який пройшов редакційно-видавничу обробку, підписаний до складання (до друку) відповідальними особами видавництва для виготовлення друкарської форми на поліграфічному виробництві, який супроводжується технічною специфікацією, в якій вказані техніко-технологічні параметри майбутнього видання.
Видання –	документ, який пройшов редакційно-видавниче опрацювання, виготовлений друкуванням, тисненням або іншим способом, містить інформацію, призначену для поширення, і відповідає вимогам державних стандартів, інших нормативних документів щодо їхнього видавничого оформлення і поліграфічного виконання.
Виправлення –	приведення компонента повідомлення у відповідність із нормативною базою. Методи виправлення: переставлення, видалення, заміна, вставлення, скорочення, опрацювання, перероблення.
Високий спосіб друку –	друкарський процес, при якому на пробільні елементи форми (друкарські елементи якої рельєфні і їхні поверхні знаходяться

в одній площині, при цьому пробільні елементи заглиблені на величину, що залежить від площі пробілів) – фарба не попадає, а друкарські елементи покриваються відносно рівномірним за товщиною шаром фарби, яка передається на матеріал, що забруковується (папір, картон тощо).

Відеозапис –

фіксування на магнітній стрічці або інших матеріальних носіях візуальної й звукової інформації з метою її збереження, монтажу, відтворення.

Відеокамера –

електронний кінознімальний апарат, пристрій для отримання оптичних образів об'єктів за допомогою зйомки на світлочутливому елементі, пристосований для запису або передачі зображення в русі.

Відеомікшер –

пристрій, який використовується для вибору між декількома різними джерелами відеосигналу (викор. кількох камер) і в деяких випадках для комбінування разом відео джерел і додавання до них спецефектів (подібне на роботу мікшерного пульта з аудіосигналами). Сучасні відеомікшер дозволяють корегувати зображення, наприклад кольорокорегування, зміна форматів і стандартів тощо.

Відеотека –

збори відеокасет і відеодисків у певній системі.

Відчуження –

філософський термін для характеристики позиції особи щодо суспільства, в якому вона почувається зайвою, самотньою. В літературознавстві відчуження використовується під час аналізу змісту художніх творів, які відтворюють життя людей у ситуації чи в стані відчуження.

Віртуальність –

вигаданий, уявний (можливо, для деяких певних цілей) об'єкт, суб'єкт, категорія, ставлення, дія тощо, не присутній в цей час в реальному світі, а створений лише грою уяви людської думки (також див. Фантазія), або зімітований (земульований) за допомогою інших об'єктів.

Вітчизняна (українська) журналістика –

особливості роботи журналістів всередині своєї країни.

Внутрішньоособистісна (інтраперсональна) комунікація –

взаємодія людини (особистості) із самою собою. Журналісту дуже важливо займатися саморозвитком, самовихованням, ставити жорсткі вимоги до самого себе та своєї творчості.

Войсер –

повідомлення в інформаційній програмі, представлене лише голосом людини без будь-яких звукових ознак навколишньої дійсності.

Вулична фотографія –

вид документальної фотографії без явної соціальної спрямованості, зазвичай зображає людей в звичайних ситуаціях у громадських місцях: на вулицях, у парках, на пляжах... Вулична фотозйомка використовує техніку “Чесної

фотографії” англ. “Straight photography”, за допомогою якої вона зображає усе як є, без спотворень.

Г

- Газета** – періодичне, що виходить від кількох разів на день до кількох разів на тиждень, друковане видання з систематичними матеріалами про події і явища суспільно-політичного, економічного і культурного життя.
- Газетне видання** – видання у вигляді одного чи декількох аркушів друкованого матеріалу встановленого формату, видавничо пристосоване до специфіки даного періодичного видання. У випадках скріплення аркушів друкованою матеріалу використовується термін «газетно-журнальне видання».
- Гарнітура** – це певний комплект шрифтів різних накреслень та кеглів, проте однакових за характером рисунка.
- Гедонізм** – філософсько-естетичне вчення, за яким насолода є найвищим благом, сенсом життя.
- Гіперпосилання** – це опис вказівки браузеру (див. *браузер*) звернутися до даних або вказівок у межах (або за межами) HTML-документу (див. *HTML-документ*); об’єкт веб-сторінки, що містить інформацію про адресу іншої веб-сторінки, або розташування деякої позиції на поточній.
- Гіперпосилання** – фрагмент HTML-документу та один із базових його елементів. Гіперпосилання у HTML-документі може вказувати як на файл, що лежить у тій самій директорії на сервері, так і вміщати повний шлях URL до файлу, який розташований в Інтернеті.
- Гіпертекст** – це електронний документ, який містить гіперпосилання на інші документи; текст, у який вбудовані спеціальні коди, які керують додатковими елементами (форматування, ілюстрації, мультимедійні вставки, гіперпосилання на інші документи); комп’ютерна текстова система, що пов’язує між собою різні електронні документи, та дозволяє користувачам переходити з одного на інший; подання інформації як зв’язаної Мережі вузлів, в яких читач вільно прокладає шлях нелінійним способом.
- Гіпотеза** – наукове припущення, висунуте для пояснення будь-яких явищ (процесів) або причин, які зумовлюють даний наслідок.
- Глибокий спосіб друку** – друкарський процес, при якому друкарська фарба пркриває на формі (друкарські елементи на якій поглиблені на різну або однакову глибину, а пробільні знаходяться на одному рівні) пробільні елементи і знімається спеціальним ножом – ракелем та нерівномірним за товщиною шаром фарби друкарські

елементи, з яких передається на матеріал, що забруковується (папір, картон тощо).

Глобалізація інформації –

сучасний стан розвитку інформаційного суспільства, що характеризується застосуванням новітніх інформаційно-комунікативних технологій у журналістиці і визначає сучасні технології праці журналістів, якісні зміни у збиранні, аналізі та поширенні інформації.

Глобальне село –

соціологічний і філософський термін, яким користуються, щоб вказати на те, що сучасне людство за умов надвисоких швидкостей та інформаційних технологій живе на планеті нібито без кордонів: увесь світ стає для індивідуума настільки близьким і доступним, наче село, в якому народився та виріс. Термін уперше вжито 1962 року канадським теоретиком Маршаллом Маклюеном (англ. *Marshall McLuhan*) у творі «Галактика Гутенберга» (англ. *The Gutenberg Galaxy*), в якому він описує, як масмедія долають бар'єри просторові та часові, уможливаючи людям спілкуватись у небачених досі масштабах — і в цьому сенсі земна куля перетворюється на віртуальне «глобальне село» завдяки ЗМІ.

Глянцеве» видання –

ілюстроване періодичне друковане видання, високої поліграфічної якості, найрізноманітнішої тематики.

Головний режисер телеканалу –

посадова особа, відповідальна за естетику програм, їхню структуру, дизайн, культуру випуску, за художнє оформлення проміжків між передачами, за манери, зовнішній вигляді поведження в кадрі дикторів/модераторів/ноуменів провідних програм та ін.

Голос –

надзвичайно тонкий, поліфункціональний інструмент – голосом можна відтворити будь-яку картину, створити образ, передати емоції.

Графічна станція –

Якщо розглядати програму-максимум такої станції, то вона має забезпечувати сканування та оброблення як чорно-білих, так і кольорових прозорих та непрозорих оригіналів, підготовку ілюстрацій, а також елементів оформлення (діаграм, схем, карт, креслень, рисунків) для майбутнього видання.

Графічний планшет –

засіб введення інформації у ПК, інструментом якого є спеціальне перо у вигляді олівця (ручки, пензлика), яким художник-дизайнер або конструктор створює зображення.

Громадська думка –

форма масової свідомості, в якій виявляється ставлення (приховане або явне) різних груп людей до подій і процесів дійсного життя, які зачіпають їхні інтереси і потреби. Громадська думка виражається публічно і впливає на функціонування суспільства та його політичної системи. Саме можливість голосного, публічного висловлення населення по

злободенних проблем суспільного життя і вплив цієї висловленої вголос позиції на розвиток суспільно-політичних відносин відбиває суть громадської думки як особливого соціального інституту. При цьому, громадська думка являє собою сукупність багатьох індивідуальних думок з конкретного питання, яке торкається групи людей.

Громадська думка –

сукупність уявлень, оцінок і суджень, що їх поділяє більшість чи принаймні значна частина населення стосовно проблем, подій чи фактів дійсності в конкретній соціальній ситуації; це особливий стан масової свідомості, спільне розуміння громадянами значущих для них явищ, подій і процесів.

Громадське телерадіомовлення –

система позабюджетного, неприбуткового, загальнонаціонального, регіонального або місцевого телерадіомовлення, яке створюється засновниками – юридичними та/або фізичними особами.

Громадсько-політична газета –

газета, яка систематично висвітлює питання внутрішньої і зовнішньої політики держави та міжнародного життя.

Групова комунікація –

взаємодія людей (особистостей), яка повністю визначається їхньою приналежністю до різних груп.

Гуманізм –

моральна категорія, що виражає оцінку журналістом людини, людства; сукупність взаємовідносин у журналістській діяльності і творчості.

Д

Дайджест –

у сучасній журналістиці скорочений або повний передрук матеріалів інших видань.

Дезінформація –

свідомо помилкова інформація, що надається противнику або діловому партнерові для більш ефективного ведення бойових дій, співпраці, перевірки на витік інформації і напрям її витоку, виявлення потенційних клієнтів чорного ринку; процес маніпулювання інформацією, як то: введення будь-кого в оману шляхом надання неповної інформації або повної, але вже не потрібної інформації, спотворення контексту, спотворення частини інформації.

Державна реєстрація ЗМІ –

встановлена законом процедура отримання юридичного статусу ЗМІ.

Десоціалізація –

означає, що на стадії нормальної соціалізації особистості відбувається її деяка деформація, коли вона попадає під вплив (стихійно або цілеспрямовано) негативного мікросередовища. В результаті цього у особистості відбувається руйнування колишніх позитивні норм і цінностей, замість яких засвоюються нові антигромадські норми і цінності, зразки поведінки.

Джерело міжнародної інформації –

це ресурс, звідки з'являється та починає розповсюджуватися міжнародна інформація. Знання конкретного суб'єкта та задокументовані відомості є джерелом інформації.

Диктофон –

апарат для звукозапису мови з метою наступного диктування і запису тексту. Не слід плутати Д. з переносними репортерськими магнітофонами і рекордерами, які слугують для якісного запису поза студією. Д. застосовують в основному для тривалого запису мови (бесід, тексту, виступів, диспетчерських переговорів, інтерв'ю тощо) без особливих вимог щодо якості.

Дикція –

чіткість мовлення.

Дипломатичність у журналістиці –

це характер спілкування журналіста в соціумі, те, як він має себе поводити, аби працювати ефективніше.

Діапазон –

звуковий обсяг голосу.

Дієвість –

конкретна участь журналістики в розв'язанні соціально-економічних, господарчих, культурних тощо завдань і вимірюється сукупністю прийнятих органами влади заходів за матеріалами журналістів.

Діяльність друкованих ЗМІ

–

збирання, творення, редагування, підготовка інформації до друку та видання в пресі з метою її поширення серед читачів.

Документальна інформація

–

інформація, заснована на документах, на фактах.

Документальна фотографія

–

звичайно вважається різновидом професійної фотожурналістики, але нею також займаються любителі. Фотограф старається зробити об'єктивну та неупереджену фотографію, що передає справжній вигляд того, що знімалося, найчастіше людей. Зазвичай такі фотографії призначені для публікації у ЗМІ.

Доля аркуша –

це кількість сторінок на фізичному аркуші, частина паперового аркуша, яку складає сторінка відносно формату паперового аркуша. Доля залежить від кількості згинів при фальцюванні.

Драматургія телевізійного твору –

побудова передачі, фільму, програми, яка відповідає чотирьом частинам розподілу описуваної дії, незалежно від того, документальний чи ігровий цей твір, а також незалежно від його хронометражу.

Друкарська форма –

носії текстової та ілюстративної інформації у формі плоскої або циліндричної, твердої (металевої) або еластичної (синтетичної) поверхні, що складається з друкарських і

пробільних елементів, призначених для багаторазового отримання відбитків.

Друкарські процеси –

процеси перенесення друкарської фарби з друкарської форми (інколи з використанням проміжного носія, наприклад, офсетного циліндра) на матеріал, що задруковується, а також пов'язані з ними підготовчі операції.

Е

Економічна журналістика –

вид журналістики, яка висвітлює економічні питання як глобального, так і регіонального значення; її предметною галуззю виступає збір, аналіз та поширення інформації, присвяченої економічним проблемам.

Експертна оцінка —

виокремити з коментарів експертів суть і передбачити подальший розвиток подій, використовуючи наявні знання та прогнози.

Експозиція –

залежить від яскравості об'єкта знімання (фотографування), світлосили об'єктива, світло- і кольороочутливості фотоматеріалу тощо. Визначають експозицію експонетрами, регулюють - фотографічними затвором і діафрагмою. За міжнародною системою одиниць (Сі) експозицію вимірюють у люксах на секунду (лк*сек).

Експозиція у фотографії –

кількість освітлення, що його дістає опромінюваний фотографічний матеріал. Дорівнює добуткові освітленості фотоматеріалу на час освітлення (витримку).

Експресивні стилі –

це використання таких засобів мови, які або викликають у співрозмовників почуття піднесеності, урочистості, співвідносно з високим стилем, або становлять нейтральну інформацію, звичне чи орієнтовані на досягнення ефекту іронії, зневаги.

Експресивно забарвлена лексика –

це слова, що містять у своєму значенні компонент оцінювання, виражають почуття, позитивне чи негативне сприймання дійсності.

Екстремальна журналістика –

це один з напрямків журналістики, в якому збір та аналіз інформації для підготовки публікацій у засобах масової інформації ведеться безпосередньо в зонах бойових дій, етно-релігійних та інших збройних конфліктів, районах надзвичайних станів, природних і техногенних катастроф.

Електронний засіб масової інформації –

організація, яка надає для масового приймання споживачами аудіовізуальну інформацію, передану у вигляді електричних сигналів і прийняту за допомогою побутових електронних пристроїв.

<i>Етика</i> –	наука, що вивчає мораль; норми поведінки, моральні правила певної суспільної або професійної спільноти.
<i>Етикет</i> –	сукупність правил гідної поведінки, норми порядності між людьми, зовнішня форма поведінки в суспільстві.
<i>Етична цінність</i> –	еталон, що є для журналіста повсякденним орієнтиром в оцінці людей, колективів, груп, організацій, фактів, подій, явищ, країн тощо під час фахової діяльності.
<i>Ефективність</i> –	результат діяльності ЗМІ, що збігається з наміром джерела інформації і свідчить про досягнення цілей, які ставилися перед інформацією в процесі її створення і поширення.
Є	
<i>Євробачення</i> –	система міжнародного обміну телевізійною інформацією, заснована в 1954 році. Поєднувала 26 країн Західної Європи, нині до неї входять і деякі країни Центральної й Східної Європи.
<i>Жанр</i> –	усталений тип твору, який склався історично і відзначається особливим способом освоєння життєвого матеріалу, характеризується чіткими ознаками структури.
<i>Журнал</i> –	періодичне друковане видання, що виходить у зброшурованому форматі, має обкладинку, різнобічно за допомогою публіцистичного, наукового, художньо-літературного чи іншого тексту та ілюстративного матеріалу подає інформацію.
<i>Журналіст</i> –	особа, яка займається збором, створенням, редагуванням, підготовкою та оформленням інформації для редакції зареєстрованого засобу масової інформації, що пов'язаний з нею трудовими чи іншими договірними відносинами, — або займається такою діяльністю за власною ініціативою.
<i>Журналістика</i> –	спосіб перетворення наукових, професійних та фахових, комерційних та бізнесових, художніх та індивідуальних повідомлень на загальнозрозумілу масову інформацію.
<i>Журналістикознавство</i> –	наука, яка займається вивченням історії, теорії і практики ЗМІ.
<i>Журналістська етика</i> –	сукупність правил і норм поведінки, яких необхідно дотримуватися всім, хто збирає, опрацьовує та поширює масову інформацію; навчальний предмет у процесі підготовки майбутніх журналістів у вузі.
<i>Журналістський твір</i> –	має специфічні ознаки: актуальність, оперативність, політична гострота, практична спрямованість, постійна циклічна повторюваність тем, строгий документалізм та ін.
<i>Журнальне видання</i> –	видання у вигляді блока скріплених у корінці аркушів

друкованого матеріалу встановленого формату в обкладинці або оправі, яке видавничо пристосоване до специфіки даного періодичного видання. Встановлені формати – це прийняті для певного виду видання (газети, журналу) розміри, регламентовані нормативними документами аркушеве видання Видання у вигляді одного чи декількох аркушів друкованого матеріалу будь-якого формату без скріплення;

З

Загальнонаціональний канал мовлення –

канал мовлення, призначений для трансляції телерадіопрограм більш як на половину областей України.

Заголовок –

назва твору або його частини, що друкується чи пишеться над текстом.

Закон –

нормативно-правовий акт вищої юридичної сили, який регулює суспільні відносини шляхом встановлення загальнообов'язкових правил (норм) і прийнятий законодавчим органом чи безпосередньо народом.

Замітка –

жанр інформаційної журналістики. Основою замітки є новина, яку журналіст описує, відповідаючи на запитання: "що трапилось?", "де трапилось?", "коли це трапилось?", "хто брав у цьому участь?", "як це трапилось?", "чому це трапилось?"¹. У журналістиці замітка вважається неавторським матеріалом, згідно із журналістськими стандартами вона не повинна містити думки автора

Записник журналіста –

зошит чи блокнот, у який журналіст заносить факти, прізвища, дати, висловлювання об'єкта під час інтерв'ю, свої спостереження й роздуми над життям та інше.

Зарубіжна журналістика –

сфера журналістики, що вивчає та аналізує історію та сучасну діяльність ЗМІ і журналістів в зарубіжних країнах; вся сукупність ЗМІ та їх діяльності від витоків до сьогодення.

Засоби комунікації –

засоби розповсюдження продукції інформаційних агентств: друковані та екранні видання, радіо, телебачення (кабельне, супутникове, глобальне), електричний та електронний зв'язок (телефон, телеграф, телекс, телефакс), комп'ютерні мережі та інші телекомунікаційні.

Засоби масової інформації (ЗМІ) –

загальна назва будь-яких інформаційних організацій і установ та будь-якої інформаційної продукції, яку вони випускають.

Захист інформації –

сукупність правових, адміністративних, організаційних, технічних та інших заходів, які забезпечують збереження, цілісність інформації та належний порядок доступу до неї.

Збірник –

видання, яке охоплює ряд творів одного (авторський З.) або

кількох (колективний З.) авторів. Збірники літературно-художніх творів поділяються на альманах, антологію, хрестоматію.

I

Ілюстративна сторінка –	це сторінка, яка містить тільки ілюстрацію.
Ілюстративний (образотворчий) оригінал –	це оригінал, який містить ілюстративну інформацію. При відтворенні ілюстративних оригіналів їх якість набуває більшого значення, ніж при відтворенні текстових оригіналів. Якість ілюстративного оригіналу – головний фактор, який визначає якість відбитку готової ілюстративної продукції. Оскільки з неякісного текстового оригіналу складальник тексту (оператор) може виконати високоякісне складання тексту, а для отримання якісних ілюстрацій необхідно обов'язково мати якісні оригінали.
Ілюстративність –	це відсотковий вміст ілюстрацій у виданні.
Імідж –	враження, яке особистість (бізнесмен, менеджер, політик тощо) або організація (фірма, навчальний заклад тощо) справляють на людей і яке фіксується в їх свідомості у формі певних емоційно забарвлених стереотипних уявлень.
Іміджева фотографія –	піджанр рекламної фотографії, що припускає формування і підтримку корпоративного іміджу компанії образотворчими засобами фотографії. Іміджева фотографія розвинулася на основі традиції мальовничих парадних (репрезентативних) портретів. Значення її росло в міру зростання впливу ЗМІ та розвитку рекламних технологій.
Іміджологія –	наука про методологію та методику створення й підтримання іміджу.
Іміджмейкер –	фахівець, що спеціалізується в службах PR на створенні іміджу.
Індивідуальний стиль (ідеостиль, ідіолект) –	це така системність виразових засобів мови окремого письменника, діяча культури чи іншого індивіда, яка вирізняє, виділяє його мову серед інших мовців.
Інтегрована редакція –	це редакція, в якій об'єднуються всі новинні потоки, що проходять на основних технологічних пластах видавництва. Це відбувається на рівні планування та виробництва, що забезпечує контент і містить всі інформаційні канали. У такій редакції немає одного працівника, відповідального за певний інформаційний канал. Відповідальність за висвітлення новин на друкованих та цифрових пластах видавництва лежить на плечах редактора певного тематичного відділу.

<i>Інтелектуальна проза</i> –	прозові твори, у яких виявляється схильність персонажів, оповідача, ліричного героя до розумового самоаналізу, до абстрактного мислення. Найтипівішими жанрами інтелектуальної прози є притчі, філософські романи.
<i>Інтерв'ю</i> –	це бесіда, вибудована за певним планом через безпосередній контакт інтерв'юера з респондентом з обов'язковою фіксацією відповідей, інформаційний жанр журналістики.
<i>Інтерліньяж</i> –	це відстань між сусідніми рядками тексту видання. Нині інтерліньяж прийнято вимірювати між базовими лініями тексту. Виражається він у тих самих одиницях, що й розмір шрифту (в пунктах). В різних програмах інтерліньяж верстання задається по-різному. Стандартним є інтерліньяж, що дорівнює 120 % розміру кегля. У діалоговому режимі згадане значення інтерліньяжу, як правило, кратне половині висоти рядка.
<i>Інтернет</i> –	глобальна комп'ютерна мережа або система сполучених між собою локальних комп'ютерних мереж, до якої входять державні, академічні, комерційні, військові та корпоративні мережі всього світу, в основі якої лежить використання протоколу передавання даних, і яка забезпечує публічно чи приватно комунікаційний сервіс високого рівня.
<i>Інтернет-журналістика</i> –	різновид журналістики, що передбачає поширення журналістських матеріалів через мережу Інтернет. У вузькому значенні інтернет-журналістикою є ті матеріали, що публікуються в онлайн-ЗМІ, тобто у мережевих версіях традиційних ЗМІ, або в самостійних онлайн-виданнях. В широкому значенні до інтернет-журналістики можуть відносити також блоги, соціальні медіа та інші засоби масової комунікації, що використовуються в Інтернеті, для позначення яких закордонні фахівці вже давно використовують термін «[соціальні медіа]».
<i>Інтернет-ЗМІ (інтернет-видання, інтернет-газета)</i> –	регулярно оновлюваний інформаційний сайт, який ставить своїм завданням виконувати функцію засобу масової інформації (ЗМІ) і користується певною популярністю і авторитетом (має свою постійну аудиторію).
<i>Інтерпретація</i> –	дослідницька діяльність, пов'язана з тлумаченням змістової, смислової сторони літературного твору на різних його структурних рівнях через співвіднесення з цілістю вищого порядку.
<i>Інтерсеміотичний переклад</i> –	перекодування твору з однієї знакової системи в іншу (екранізація літературного твору).
<i>Інтертекстуальність</i> –	міжтекстові співвідношення літературних творів; відтворення у літературному творі конкретних літературних явищ інших

творів через цитування, алюзії, ремінісценції та ін.; явне наслідування чужих стильових властивостей і норм.

Инфографіка —

це графічне візуальне подання інформації, даних або знань, призначених для швидкого та чіткого відображення комплексної інформації.

Инфореклама –

об'ємний інформаційний чи аналітичний журналістський жанр, що підготований з єдиною прихованою метою просувати об'єкт реклами, викликати у читачів інтерес.

Інформаційна безпека –

стан захищеності інформаційного простору в інтересах громадян, організацій і держави в цілому, при якому інформація використовується строго за призначенням і не здійснює негативного впливу на інформаційну чи іншу систему як самої держави, так і інших країн при її використанні.

Інформаційний простір –

сукупність територій, охоплених ЗМІ певної категорії (регіональними, національними, світовими).

Інформація –

нове знання, що передається від суб'єкта до суб'єкта; сукупність коротких некоментованих повідомлень; назва конкретного жанру невеликої за обсягом замітки, що повідомляє про певну новину.

Інформація соціальна –

знання, відомості, повідомлення тощо щодо дій, думок та стосунків між людьми, стану і характеру розвитку соціальних процесів, умов життєдіяльності, сусп. становища особи і соціальних груп, взаємодії їх інтересів.

Історія журналістики –

це наука про процес розвитку масово-інформаційної діяльності від зародження до наших днів, включаючи всю множинність явищ як друкованих, так і електронних ЗМІ.

Інтерпретація –

мистецтво розуміння, тлумачення та пояснення текстів.

К

Кадрування –

при фотозйомці — оптимальне з точки зору композиції заповнення кадру відзнятою сценою. Кадрування може виконуватись як на етапі зйомки, так і на етапі друку або редагування відзнятого зображення. Кадрування дозволяє залишити за межами кадру все несуттєве, що заважає сприйняттю зображення, випадкові об'єкти. Кадрування забезпечує створення певного образотворчого акценту на сюжетно важливій частині кадру.

Камера-обскура –

це прототип фотографічного апарату, темне приміщення з одним малим отвором (діаметром порядку 0,3-1,0 мм), через який на протилежну стіну проектується перевернене зменшене

зображення предметів ззовні.

Каскадні аркуші стилів –

це деяка структура опису властивостей елементів, яка містить опис формату частини або всього тексту; набір тегів HTML, до яких додаються визначення, що змінюють їх властивості.

Кваліметричні параметри видання –

параметри, за допомогою яких оцінюють якість поліграфічної продукції (комплексні, відносні, одиничні).

Кернінг –

це розмір пробілу між парою символів.

Кінцева сторінка складання –

остання текстова або мішана сторінка видання чи його частини, яка, як правило, заповнена не до кінця.

Клок –

плів-лист однієї години мовлення станції з точним часом у хвилинах та секундах, що регламентують окремі програмні сегменти.

Колонтитул –

додатковий в оформленні елемент видання – назва розділу, параграфа, окремого твору у збірнику, що розміщується у верхній або нижній частині сторінки в межах формату складання і займає один рядок. Часто колонтитул доповнюється колонцифрою.

Колонцифра –

порядковий номер сторінки у виданні. Це необхідний для читача елемент оформлення видання. Колонцифра може бути заверстана знизу або зверху сторінки, по центру, внутрішньому або зовнішньому полю, на середині останнього.

Кольороподіл –

це поділ кольорового зображення оригіналу за допомогою світофільтрів або селективних джерел освітлення на окремі одноколірні рівномасштабні зображення. Поділ зображення на окремі кольори може бути здійснений художнім редактором при створенні кольорового оригіналу.

Коментар –

роз'яснювальні або критичні міркування чи витлумачення певних подій і фактів.

Комп'ютерна видавнича система –

комплекс, який складається з персональних комп'ютерів, скануючих, вивідних і фотовивідних пристроїв, програмного і системного забезпечення, який використовується для складання і редагування тексту, створення і обробки зображень, верстки і виготовлення оригінал-макетів, фотоформ і кольоропроб, тобто все, що необхідно для підготовки видання до друку на рівні додрукарських процесів.

Комп'ютерний тероризм –

антисупільні дії будь-яких об'єднань або окремих громадян, мета яких – збій в роботі комп'ютеризованих інформаційних систем і мереж зв'язку, яка тягне за собою великі матеріальні збитки або становить небезпеку для життя і здоров'я решти

населення.

Композиція сторінки складання –

її побудова із складових елементів згідно із заданим форматом.

Комунікативістика –

це наука про умови народження і життєдіяльності особливих інформаційно-комунікативних організмів, які вступають у певну взаємодію з людськими свідомостями. Вони здатні або вражати, або, навпаки, породжувати їх. У цій взаємодії відіграють важливу роль раціональне, ірраціональне та трансраціональне.

Комунікативні якості мови

–

реальні властивості, характеристики її змістового наповнення і формального вираження, що складаються на основі певних типів відношень (мова – мовлення, мова – мислення, мова – адресат та ін.). Основними комунікативними якостями (ознаками) мови є правильність, точність, логічність, змістовність, доречність, багатство, виразність, чистота та ін.

Комунікатор –

є індивідом чи групою індивідів, які реалізують самостійно вироблені програми дій, що сприяють досягненню самостійно вироблених і поставлених цілей. Суб'єкт комунікації здійснює цілепокладальну діяльність, визначає умови та засоби досягнення цілі. Інші індивіди чи групи, котрі залучені для сприяння реалізації таких цілей, можуть мати власні, відмінні від заданої конкретним суб'єктом комунікації, цілі.

Комунікація –

це процес, за допомогою якого люди передають один одному інформацію, ідеї, думки.

Комунікація масова –

повідомлення, передача; *comunicare* — радитися) — соціокультурна взаємодія в масштабах суспільства через розповсюдження та обмін інформацією за допомогою технічно обладнаних мас-медіа (преси, радіо, телебачення, відеосистем, кіно).

Конвергентна журналістика –

це процес злиття, інтеграції інформаційних і комунікативних технологій в єдиний інформаційний ресурс. Сьогодні сучасні медіа-компанії розширюють свій спектр інформаційних та розважальних продуктів і використовують при цьому «нові» форми подачі медіапродукту: он-лайн газета, радіо в інтернеті, веб-телебачення.

Контент-аналіз –

це якісно-кількісний метод вивчення документів, який характеризується об'єктивністю висновків і строгістю процедури та полягає у квантифікаційній обробці тексту з подальшою інтерпретацією результатів. Предметом контент-аналізу можуть бути як проблеми соціальної дійсності, котрі висловлюються чи навпаки приховуються у документах, так і внутрішні закономірності самого об'єкта дослідження. Популярність контент-аналізу ґрунтується на тому, що цей

метод дозволяє виміряти людську поведінку (якщо вважати, що вербальна поведінка є її формою). На відміну від опитувань контент-аналіз вимірює не те, що люди говорять, що зробили чи зроблять, а те що вони справді зробили.

- Конфлікт** – це зіткнення протилежно спрямованих цілей, інтересів, позицій, ролей, думок, цінностей або поглядів учасників взаємодії.
- Коректура** – це процес виправлення помилок, які можуть бути виявлені у відредагованому документі під час його розмноження.
- Коректура тексту** – це технологічна операція, яка полягає у виправленні помилок на коректурних відбитках коректором, або оператором при роботі з відповідною комп'ютерною програмою, а також внесенням змін або доповнень у текст автором або редактором.
- Коректурні знаки** – це система графічних символів, які використовують для зазначення місця та характеру виправлення помилок в тексті. Коректурні знаки поділяють на: знаки заміни, усунення та вставок; перестановки друкованих знаків; знаки зміни проміжків; знаки абзацу; виправлення технічних дефектів набору.
- Кореспонденція** – жанр, у якому на обмеженому конкретному життєвому матеріалі розглядається певна тема, ставиться проблема та пропонується її розв'язання.
- Критика** – розгляд, аналіз, обговорення яких-небудь явищ життя чи мистецьких творів з метою дати оцінку, з'ясувати сутність і природу явища.
- Кросмедійна редакція** – це редакція, в якій робочий процес відбувається за принципом взаємного обміну інформацією. Сюди відноситься створення, обробка та розповсюдження контенту, які виробляються відразу для всіх технологічних пластів видавництва.
- Культура мови** – рівень володіння нормами усної і писемної літературної мови; свідоме, цілеспрямоване, майстерне використання мовно-виражальних засобів залежно від мети і обставин спілкування.

Л

- Лист** – специфічний аналітичний жанр, у якому в форматі звернення до конкретної особи, групи осіб чи громадськості висловлюється авторська позиція, оцінюються вчинки та погляди адресата.
- Лід** – короткий виклад журналістського матеріалу, що розміщується після заголовку й перед основним текстом.
- Лідери думок** – особи з високим рівнем поінформованості, а відтак і аргументації власних оцінок і думок, до яких звертаються за роз'ясненнями інформації менш активні громадяни, що

залежать від їх позицій в розуміння подій.

Література –

сукупність писаних і друкованих творів певного народу, епохи, людства; мистецтво слова, що відображає дійсність у художніх образах, створює нову художню реальність за законами краси; результат творчого процесу автора, зафіксований у відповідному тексті за допомогою літер.

Літературна критика –

відносно самостійний вид творчої діяльності, спирається на практичний тип мислення задля поцінування художньої своєрідності нових літературних творів, їх естетичної вартості, виявлення провідних тенденцій літературного процесу.

Літературний огляд –

оглядова характеристика й аналіз низки літературних явищ, об'єднаних за певним принципом. Визначальним серед них є чітко окреслені хронологічні рамки, в яких розглядається група літературних творів.

Літературний портрет –

стислий розгляд творчості певного письменника, характеристика його творчого обличчя, літературної та громадської діяльності, лаконічна оцінка доробку автора.

Літературно-критична стаття –

передбачає аналіз літературного явища з оцінними підсумками, теоретичними узагальненнями в широкому літературному і суспільному контексті.

М

Маси –

це велика кількість людей, які певний час перебувають у безпосередньому контакті (наприклад, пікет, маніфестація, мітинг, демонстрація). Термін **маси** в суспільствознавстві вперше з'являється в контексті аристократичної критики соціальних змін в XVII–XIX ст. Першим теоретиком мас в кінці XIX ст. став Г. Лебон.

Масова інформація –

публічно поширювана друкована та аудіовізуальна інформація.

Масова комунікація –

процес поширення інформації за допомогою технічних засобів (преса, радіо, телебачення) на кількісно великі, розпорошені аудиторії.

Масово-інформаційна діяльність –

громадська та літературна діяльність по збиранню, обробці та поширенню інформації через канали масової комунікації (преса, радіомовлення, телебачення, інформаційні агентства, кіно, фото і т. д.).

Медіабезпека (безпека діяльності журналіста) –

теоретична та практична дисципліна, яка передбачає формування знань і навичок щодо створення безпечних і здорових умов життя і діяльності для журналіста та осіб з якими він співпрацює, умов гармонійного розвитку

особистості і сталого розвитку суспільства.

Медіакритика –	нова галузь сучасної журналістики, що здійснює критичне пізнання й оцінку соціально значущих, актуальних культурно-творчих, професійно-етичних, правових, економічних і технологічних аспектів інформаційного виробництва у ЗМІ з акцентом на творчий бік створення медійного змісту.
Метод –	спосіб пізнання, дослідження явищ природи і суспільного життя; сукупність прийомів чи операцій практичного або теоретичного освоєння дійсності, підпорядкованих вирішенню конкретного завдання.
Методи редагування –	послідовності дій, які виконують над повідомленням на основі нормативних баз. Застосовують методи контролю і виправлення.
Методика –	сукупність способів і прийомів доцільного проведення будь-якої роботи; вчення про методи викладання певної науки, предмету
Методологія –	вчення про науковий метод пізнання й перетворення світу або про методи, що застосовуються в окремих науках.
Милозвучність –	здатність фонетичної системи мови створювати мелодійність звучання шляхом гармонійного добору звуків у тексті та уникання важких для вимови чи неприємних для слуху сполучень звуків у фразі.
Міжкультурна комунікація –	особливий вид комунікації, в основі якого спілкування між носіями різних мов і різних культур.
Міжнародна журналістика –	це вид журналістської діяльності, який передбачає спеціалізацію на подачі для аудиторії ЗМІ міжнародної інформації.
Міжнародні інформаційні відносини –	це відносини міжнародного характеру з обміну інформацією на основі міжнародної правової бази.
Міжнародні комунікації –	це комунікації в системі міжнародних відносин.
Міжособистісна комунікація –	це суб'єктивні зв'язки, взаємодії людей, що виникають в результаті обміну інформацією і супроводжуються різними емоційними настроями.
Мікрофон –	прилад, що перетворює звукові коливання на електричні та застосовується для передачі звукових коливань на велику відстань. Мікрофони використовуються у багатьох пристроях, таких як телефони і магнітофони, у звукозаписі та відеозаписі, на радіо і телебаченні, для радіозв'язку а також для ультразвукового контролю та вимірювання.

<i>Мікшер</i> –	електронний музично-акустичний пристрій, який має широкі сервісні можливості – еквалайзер, різноканальний підсилювач, канали ефектів, реверберацію, затримку, монітор, панораму, повернення, вставляння тощо – і дозволяє музиканту поєднувати (мікшувати) різноманітні акустичні якості звуку музичних інструментів у найширші комбінації.
<i>Мішана сторінка складання</i> –	сторінка, що містить як текст, так й ілюстрації.
<i>Мовленнєва компетенція</i> –	складова комунікативної компетенції; діяльність людини, спрямована на розуміння або створення тексту (усного чи писемного), що здійснюється в процесі мовленнєвої діяльності.
<i>Мовленнєвий етикет</i> –	мікросистема національно специфічних стереотипних стійких формул спілкування, прийнятих суспільством для встановлення контакту співрозмовників, дотримання або ж припинення спілкування. Правила мовленнєвого етикету залежить від конкретних ситуацій, до яких відносять знайомство, вітання, прощання, вибачення, прохання, поздоровлення, запрошення, пропозицію, пораду, згоду, відмову, співчуття, комплімент, схвалення.
<i>Мовна діяльність</i> –	сукупність психофізіологічних дій організму людини, які спрямовуються на сприймання і розуміння мови або породження її в усній чи писемній формі. Мовна діяльність зв'язана з психічною діяльністю особистості, з розвитком її інтелекту й емоцій (почуттів). Типи мовної діяльності: говоріння, слухання, письмо, читання.
<i>Мовна норма</i> –	це той варіант мовної одиниці, який закріплений практикою і рекомендований до вжитку як обов'язковий.
<i>Мовна особистість</i> –	це такий носій мови, який добре володіє системою лінгвістичних знань, репродукує мовленнєву діяльність, має навички активної роботи зі словом, дбає про мову і сприяє її розвитку; це мовець, який забезпечує розширення функцій мови, творення україномовного середовища в усіх сферах суспільного життя, виявляє природне бажання повернутися у повсякденному спілкуванні до рідної мови, до відродження культури, традицій народу, до вироблення зразків висококультурного інтелектуального спілкування літературною мовою.
<i>Мовна політика</i> –	Система заходів свідомого впливу держави на соціальний статус мови як засобу комунікації, на функціонування мови в усіх сферах життєдіяльності соціуму. 2. Заходи держави з розвитку мови у соціумі, країні. До мовної політики належать питання мовного планування, актуальні для країн, що тривалий час перебували у складі імперій і в яких культивувалася як соціально престижна мова метрополії. Оцінка рівня розвитку мови і її здатності обслуговувати всі сфери життя соціуму, виступати важливим складником розвитку національної

культури, освіти залежить від здійснюваної в державі мовної політики.

Мовна свідомість – структуроване поняття, що складається з таких компонентів: а) мова як національна самоідентифікація особистості; б) мова як картина світу, як відображення природного стану існування її носіїв; в) мова як просторовий і часовий вимір національної культури; г) мова як видимий, наочний знак і універсальний засіб єдності етносу.

Мовний етикет – це національно-специфічні правила мовленнєвої поведінки, які реалізуються в системі стійких формул і висловів, що рекомендуються для висловлення подяки, прощання тощо в різних ситуаціях ввічливого контакту зі співбесідником, зокрема, під час привітання, знайомства, звертання тощо.

Моніторинг – жанр, який передбачає відстеження певної проблеми чи явища протягом тривалого часу, з'ясування тенденцій його розвитку з метою контролю над ними.

Монтаж – технологічний процес розміщення і закріплення фотоформ на монтажній основі (прозорій плівці) згідно з макетом, схемою, оригіналом, стандартом.

Мультимедіа – комбінування різних форм представлення інформації на одному носіїві, наприклад текстової, звукової і графічної, або, останнім часом все частіше — анімації і відео. Характерна, якщо не визначальна, особливість мультимедійних веб-вузлів і компакт-дисків — гіперпосилання. Поняття, що означає сполучення звукових, текстових і цифрових сигналів, а також нерухомих і рухомих образів.

Мультимедійна редакція – це редакція, в якій ключовим є наявність спеціально підготовлених редакторів для кожного технологічного пласта видавництва. Тут мають на увазі окремі редакційні одиниці, які працюють одночасно для друкованої та онлайн версій видання.

Н

Накреслення шрифту – відношення товщини основних і з'єднувальних штрихів.

Наукова журналістика – вид журналістики, яка використовує для створення інформації наукові теми і суть якої в загальному вигляді зводиться до «перекладу» наукових досліджень з мови науки на побутову без спотворення змісту

Наукова комунікація – обмін науковою інформацією (ідеями, знаннями, повідомленнями) між ученими і спеціалістами.

Наукове дослідження – цілеспрямований процес пізнання, результати якого виступають

як система понять, законів і теорій.

Негатив – фотографічний знімок, в якому ступінь затемнення деталей зображення є прямо пропорційною яскравості деталей.

Новітні медіа – термін, який охоплює появу різних видів цифрових, мережових, інформаційних та комунікаційних технологій кінця ХХ століття.

Носій інформації – фізична особа чи матеріальний об'єкт, у тому числі фізичне поле, у яких інформація знаходить своє відображення у вигляді символів, образів, сигналів, технічних рішень та процесів.

О

Об'єктів – оптична система, призначена для створення дійсного оптичного зображення на приймачі світлової енергії (плівці, матриці).

Образ автора у літературному творі – художній двійник реальної особистості письменника, змодельоване ним уявлення про себе і відтворене у відомості читача. У літературі ХХ століття образ автора відображає особистість з трагічно розірваною, відчуженою свідомістю. Автор як реальна постать та образ автора - поняття співвідносні, але не тотожні.

Образ у журналістиці – не є самодостатнім, а підпорядкованим концепції твору; зредукований, виражений економно, лаконічно, ощадливою системою образотворчих засобів;

Огляд – загальна назва жанрів, у яких переважає панорамне відтворення реальної й інтерпретованої дійсності.

Онлайн – Спочатку використовувалося лише стосовно комунікаційного устаткування для вказівки на режим зв'язку, типовим значенням могло бути «не вішаючи трубку», тобто за один телефонний дзвінок, у режимі реального часу.

Оригінал для поліграфічних видань – це текстовий або графічний матеріал, який пройшов редакційно-видавничу обробку і є основою для створення друкованого видання засобами поліграфії.

Орфограма – це правильне (таке, що відповідає правилам або традиціям) написання, яке потрібно вибрати з кількох можливих варіантів; це буква, для написання якої треба застосувати певне правило.

Орфографія (правопис) – система загальноприйнятих правил, що визначають способи передачі мови у писемній формі.

Орфоенія – розділ мовознавства, змістом якого є правила (норми) вимови й наголошення; утілення норм у літературній вимові кожного мовця, тобто правильність вимови й наголошення слів

Особиста безпека журналіста –

невід’ємною складовою провадження журналістом його журналістської діяльності, яка залежить від його поведінки в тій чи іншій небезпечній для його життя та здоров’я ситуації; можливості правомірного самозахисту від небезпек; можливості забезпечення себе засобами самозахисту; співпраці з правоохоронними органами.

Офлайн –

сленговий термін, зазвичай застосовується до чогось, що не відноситься до Інтернету - на противагу «онлайну».

Офсетний спосіб друку –

друкарський процес, при якому друкарська фарба з форми, друкарські елементи якої знаходяться в одній площині, попадає спочатку на гумове полотно (декель), а тоді вже на матеріал, що забрукується (папір, картон тощо).

П

Паблік рілейнз –

це функція управління, яка передбачає вивчення та аналіз настрою громадськості, сприяє гармонізації політики організації або особи із суспільними інтересами і, нарешті, реалізації програми дій, спрямованої на досягнення громадського розуміння та схвалення.

Парадокс –

у художній літературі вживається як художній засіб, відіграючи смислову функцію.

Переклад –

передача змісту письмового або усного висловлювання засобами іншої мови.

Перекладацькі трансформації –

міжмовні перетворення, перебудова елементів вихідного тексту, операції пере вираження змісту або перекладу з метою досягнення перекладацького еквівалента.

Перекладознавство –

наукова галузь, присвячена найважливішим поняттям, проблематиці, термінології перекладацької діяльності.

Переспів –

вірш, написаний за мотивами поетичного твору іншого автора, з елементами наслідування версифікаційних елементів, наближений до перекладу, але відмінний від нього відсутністю еквіритмічності.

Піар «чорний» (анти піар)–

знищення авторитету особи, установи, соціальної групи шляхом поширення неправдивої або однобічно негативної інформації про неї.

Підтекст –

прихований зміст висловлювання. Підтекст супроводжує словесно виражений зміст тексту, причому водночас частково або повністю змінює його. Приховану інформацію - підтекст - містять окремі слова, фрагменти, цілі художні твори. Особливо

характерний підтекст для психологічної новели, психологічної драми, ліричних творів.

Плагіат – це навмисне присвоєння авторства на чужий твір (статтю, книгу, пісню, винахід і т.д.), а також використання у своїх працях чужого твору без посилання на автора.

Подкаст – цифровий медіа-файл або низки таких файлів, які розповсюджуються інтернетом для відтворення на портативних медіа-програвачах чи персональних комп'ютерах.

Поліграфічний (друкарський) шрифт – це комплект літер, цифр і знаків, призначених для поліграфічного (друкарського) відтворення будь-якого алфавіту. Для відтворення тексту в поліграфії використовують різноманітні шрифти, які різняться не лише належністю до того чи іншого алфавіту, а й малюнком, розмірами, накресленням.

Поліграфія – галузь техніки, сукупність технічних засобів для множинного репродукування текстового матеріалу й графічних зображень; галузь промисловості – поліграфічна промисловість, що поєднує промислові підприємства, які виготовляють друковану продукцію (книги, газети, журнали, плакати, географічні карти тощо) і є матеріально-технічною базою видавничої справи.

Політична журналістика – вид громадської діяльності щодо виробництва і поширення інформації про діяльність владних структур, політиків, державне управління і здійснення влади у суспільстві, що має допомагати громадянам у вивченні державних питань, роз'яснювати альтернативні варіанти державної політики і сприяти формуванню обґрунтованої громадської думки.

Помилка – це анорматив, тобто таке ненормативне лінгвоутворення, що виникає в результаті невмотивованого порушення літературної норми і є наслідком неправильних мисленнєвих операцій. Існують немовні помилки, тобто такі, що не пов'язані з мовними нормами.

Портрет – завжди був одним з популярних видів образотворчого мистецтва, а в період до винайдення фотографії, написаний рукою художника, він взагалі був єдиною можливістю зобразити вигляд людини, зберегти її в пам'яті нащадків. З появою дагеротипа портрет став більш доступним, і фотографія в жанрі портрета відразу стала дуже популярною.

Постмодернізм – загальна назва новітніх тенденцій у мистецтві, що виникли після модернізму та авангардизму. Тяжючи до стилізації, цитування, переінакшення, ремінісценції, постмодерністи постійно "перетрушують багаж" культури. Читання їх творів вимагає глибокої інтуїції.

**Початкова сторінка
складання –**

перша текстова або мішана сторінка видання чи його частини.

**Правильність соціологічної
інформації –**

одна з характеристик якості соціол. інформації. Під П. с. і. розуміють відсутність сист. помилок, пов'язаних з інструментом дослідження.

Преса –

друковані засоби масової інформації (газети, журнали).

Прес-аташе –

це фахівець, що сприяє створенню загального іміджу своєї організації або компанії Прес-аташе представляє інтереси своєї компанії в контактах зі ЗМІ, так само він може представляти інтереси якої-небудь спортивної команди, політичної партії, особи (політика, фігур шоу-бізнесу) і т.д. У компетенцію фахівця входить написання рекламних матеріалів, оголошень, розсилок, організація й планування PR-акцій. Прес-аташе формує імідж клієнта.

Прес-бюро –

спеціальний редакційний апарат чи група для обслуговування преси, сформований із професійних журналістів під час роботи сесій, нарад, конференцій, з'їздів чи інших тимчасових масових акцій.

Прес-клуб –

структура, яка забезпечує зв'язки професійних журналістів із державними, політичними громадськими та ін. діячами, а також приміщення, де відбуваються зустрічі між ними.

Прес-конференція –

захід для ЗМІ, що проводиться у випадках, коли є суспільно значуща новина, і організація або окрема відома особа, безпосередньо пов'язані з цією новиною, бажають дати свої коментарі з цієї новини, які були б цікаві і важливі для громадськості. Зустріч державних, політичних, громадських, наукових та ін. діячів з представниками засобів масової інформації для висвітлення питань, які цікавлять широку громадськість.

Прес-конференція –

захід для ЗМІ, що проводиться у випадках, коли є суспільно значуща новина, і організація або окрема відома особа, безпосередньо пов'язані з цією новиною, бажають дати свої коментарі з цієї новини, які були б цікаві і важливі для громадськості. Зустріч державних, політичних, громадських, наукових та ін. діячів з представниками засобів масової інформації для висвітлення питань, які цікавлять широку громадськість.

Прес-конференція –

захід для ЗМІ, що проводиться у випадках, коли є суспільно значуща новина, і організація або окрема відома особа, безпосередньо пов'язані з цією новиною, бажають дати свої коментарі з цієї новини, які були б цікаві і важливі для громадськості. Зустріч державних, політичних, громадських,

наукових та ін. діячів з представниками засобів масової інформації для висвітлення питань, які цікавлять широку громадськість.

Прес-реліз –

це документ, в якому організація чи публічна особа подає інформацію про певну подію або захід до засобів масової інформації (ЗМІ). Метою написання прес-релізу є ознайомлення ЗМІ з подією, актуальним способом вирішення суспільної проблеми, новинкою і подальше висвітлення її у найвигіднішому або важливому для організації аспекті.

Прес-реліз –

документ, спеціально розповсюджений для співробітників ЗМІ, що містить матеріали для термінової публікації.

Прес-реліз –

документ, спеціально розповсюджений для співробітників ЗМІ, що містить матеріали для термінової публікації.

Прес-секретар –

є старшим радником, який надає консультації з питань зв'язків із засобами масової інформації і за допомогою методів управління новинами, допомагає своєму роботодавцю, зберегти позитивний імідж у суспільстві та уникнути негативного висвітлення в засобах масової інформації. Людина, яка у штаті політичного лідера, партії, громадської чи державної організації займається зв'язками із засобами масової інформації (готує статті, огляди преси, прес-релізи, робить повідомлення та заяви, проводить прес-конференції тощо).

Прес-служба –

спеціальний структурний підрозділ для забезпечення інформаційної та комунікативної діяльності урядових установ, політичних, бізнесових, громадських структур, національних та міжнародних організацій.

Прес-центр –

спеціальний структурний підрозділ, створений у міністерствах, відомствах, регіональних органах влади, громадських організаціях, закладах та установах із комунікаційною метою.

Притча –

твір з чітко вираженою мораллю, з конкретно повчальною ідеєю. Фабула у притчі є розгорнутою алегорією.

Проблематика –

сукупність, коло проблем, які потребують розв'язання, вивчення, дослідження.

Програма –

поєднана єдиною творчою концепцією сукупність передач, яка має постійну назву і транслюється телерадіоорганізацією за певною сіткою мовлення.

Пропаганда –

форма комунікації, спрямована на поширення фактів, аргументів, чуток та інших відомостей для впливу на суспільну думку на користь певної спільної справи чи громадської позиції. Пропаганда зазвичай повторюється та розповсюджується через різні засоби масової інформації, щоб сформувати обраний результат суспільної думки.

Пропаганда «біла»
(позитивна) –

загалом походить з відкритого доступного джерела та характеризується м'якшими методами переконання, такими як стандартні техніки відносин з громадськістю та однобічним поданням аргументів.

Пропаганда «чорна» –

подається ніби з одного джерела, проте насправді є з іншого. Маскування правдивого джерела пропаганди є найпоширенішим, коли це пропаганда ворожої країни чи організації з негативним іміджем.

**Психологічний
драматичний конфлікт** –

різновид художнього конфлікту в драматичному творі, при якому зіткнення протилежностей, напруження суперечностей мають внутрішній характер, виявляються не стільки у діях, скільки у переживаннях і почуттях персонажів. Вони можуть відтворювати різні грані духовного життя: наприклад, конфлікт між розумом і почуттям, обов'язком і честю

Психологічний роман –

великий за обсягом епічний твір, у якому автор зосереджує увагу на духовному світі персонажів, їх внутрішніх переживаннях.

Публіцистика –

рід літературної і журналістської творчості, який оперативно досліджує, узагальнює і трактує з авторських позицій актуальні суспільно-політичні питання та інші проблеми суспільства, з метою впливу на суспільну думку та існуючі політичні інститути, оперуючи при цьому засобами логічного мислення та емоційного впливу.

Пунктограма –

це оформлення речення або його частини за допомогою розділового знака, вид і місце якого визначаються пунктуаційним правилом.

Пунктуація –

розділ мовознавства про використання та вживання на письмі розділових знаків.

Р

Радіо –

область науки й техніки, пов'язана з передаванням на відстань електромагнітних коливань високої частоти – радіохвиль, з допомогою якого здійснюється радіомовлення – передача через радіо сигналів, мови, музики для необмеженої кількості слухачів.

Радіожурналістика –

вид журналістської діяльності, базований на використанні технічних та функціональних засобів радіомовлення.

Радіомовлення –

виробництво і розповсюдження аудіопрограм за допомогою електромагнітних хвиль, що поширюються передавальними пристроями і приймаються будь-якою кількістю приймачів.

Радіостанція –

апаратний комплекс, призначений для провадження різних типів радіомовлення. Під словом «радіостанція» розуміють

також колектив технічних та творчих працівників, які здійснюють мовлення на такому комплексі.

Радіохолдинг –

об'єднання радіостанцій різних форматів на одній території з метою захоплення й контролю рекламного ринку.

Регістри –

три основних відрізки людського голосу за ознаками висоти і тембру (низький, середній високий).

Редагування –

це приведення об'єкта редагування у відповідність із чинними у певний час у конкретному суспільстві нормами, а також його творча оптимізація, метою яких є отримання заданого соціального ефекту. Складається з двох рівноправних процедур: контролю (аналізу) та виправлення (реконструкції) авторського оригіналу.

Редактор –

працівник ЗМІ, який здійснює редагування повідомлення перед оприлюдненням, слідкуючи за тим, щоби вся інформація була актуальною, точною, грамотно поданою тощо.

Редакційно-видавничий процес –

це сукупність обумовлених практикою книговидання послідовних дій видавничих працівників, спрямованих на підготовку і випуск у світ того чи іншого виду видавничої продукції

Редакція –

літературне опрацювання, підготовка тексту до друку; організація (колектив), що здійснює підготовку і випуск у світ друкованих видань; різновид, варіант того самого твору.

Редакція –

колектив газети, чи інших ЗМІ.

Рейтинг –

індивідуальний кількісний показник популярності закладів, установ чи осіб шляхом проведення соціологічного дослідження і представлення його наслідків на газетних шпальтах.

Реклама –

спеціальна інформація про осіб чи продукцію, що розповсюджується в будь-якій формі та в будь-який спосіб з метою прямого чи опосередкованого одержання прибутку.

Реклама контекстна –

принцип розміщення реклами, коли реклама орієнтується на зміст інтернет-сторінки вручну або автоматично, може бути у вигляді банеру чи текстового оголошення. Наприклад, на сайті, присвяченому мотоциклам, контекстна реклама пов'язуватиметься з мотоциклами та мотоциклістами. Принцип контекстної реклами характерний також для друкованих ЗМІ, де відповідно до змісту матеріалів чи тематики видання публікується та чи інша інформація.

Реклама соціальна –

інформація будь-якого виду, розповсюджена в будь-якій формі, яка спрямована на досягнення суспільно корисних цілей, популяризацію загальнолюдських цінностей і розповсюдження

якої не має на меті отримання матеріального прибутку.

Рекламна фотографія –

це пік володіння фотомистецтвом. Адже для створення красивої і «смачною» картки необхідно не тільки мати гарну ідею, але і володіти технікою зйомки для її втілення. Рекламна фотографія включає в себе практично всі жанри. Тут вам і натюрморти, і портрети, і фешн, і гламур і звичайно ж НЮ. За кордоном багато фотографів спеціалізуються на чомусь одному. У Росії в основному багато прагнуть знімати у всіх жанрах.

Рекламне агентство –

це колектив творчих людей, які за допомогою засобів масової інформації (комунікаційних каналів) здійснюють рекламу (просування) послуг або товарів клієнта шляхом залучення до нього додаткового інтересу.

Рекламний блок –

пакет рекламних пропозицій, який демонструється під час популярних радіо- чи телепрограм, художніх фільмів та серіалів і складається з рекламних роликів.

Рекламний ролик –

короткий фільм тривалістю від 15 сек. до 3 хв.

Рекламний фільм –

короткий фільм тривалістю 10-15 хв., який містить рекламну пропозицію і відзначається динамічним сюжетом і винахідливістю.

Ремінісценція –

відчутний у літературному творі відгомін іншого літературного твору, проявляється в подібності композиції, стилістики. Це здійснюване автором нагадування читачеві про більш ранні факти та їх текстові компоненти.

Репортаж –

інформаційний жанр журналістики, предметом якого є цікаві для громадськості події дня.

Рецензія –

один із основних жанрів критики, що містить оцінку, аналіз та інтерпретацію, визначення сильних сторін і вад, зауваження та пропозиції щодо поліпшення літературного, мистецького чи наукового твору.

Рецензія –

це жанр, основу якого складає відгук на твір художньої літератури, мистецтва, науки і т.д. Отже, предметом виступають книги, спектаклі, телепередачі.

Реципієнт –

споживач новин, одержувач інформації; спільна назва читача, слухача, глядача інформаційних повідомлень.

Робота з автором –

вид редакторської діяльності, який полягає в усуненні за допомогою спеціальних методів конфліктних ситуацій у ході редагування.

С

Свобода преси –

право громадян та їх організацій вільно викладати свої погляди через газети, журнали та інші ЗМІ, це життєво необхідна умова

для найповнішого виявлення змісту функцій друкованого слова.

- Свобода слова в Україні** – гарантоване Конституцією України право кожного громадянина вільно і незалежно шукати, одержувати, фіксувати, зберігати, використовувати та поширювати будь-яку відкриту за режимом доступу інформацію за допомогою ЗМІ.
- Селф-брендинг** – цілеспрямована творча діяльність зі створення персонального бренду, Я-образу, презентації власної індивідуальності в журналістиці.
- Сканер** – пристрій для оцифрування і виведення двовимірних штрихових растрових зображень у КВС.
- Складальна станція** – це модель комп'ютера та програмне забезпечення, що застосовуються для складання тексту.
- Слайд-шоу** — відеокліп, що формується з фотографій. У класичному розумінні слайд-шоу складається з фотографій з ефектними переходами між знімками і супроводжується приємною музикою. Але сучасне слайд-шоу — це не фотографії під музику. Це фільм, який дійсно створюється з фотографій, але оперує законами кіно.
- Слоган** – це коротка рекламна фраза, у стислому виді, що викладає основну рекламну пропозицію й вхідна до складу всіх рекламних повідомлень однієї рекламної кампанії.
- Соціальна журналістика** – вид журналістики, об'єктом якого виступають конкретні люди, їх групи і суспільство в цілому, а також їх взаємодія, займається висвітленням соціальних проблем, тобто тих, які пов'язані з протиріччями всередині суспільства.
- Соціальна інформація** – це повідомлення, передані будь-якою зрозумілою людині знаковою системою про процеси функціонування суспільства, а також про те, що стосується цих процесів і може вплинути на них.
- Соціальна інформація** – це актуальні знання, повідомлення, відомості про соціальний і природний світ, які необхідні соціуму для його повноцінного функціонування.
- Соціальна психологія** – наука, що вивчає закономірності поведінки і діяльності людей, обумовлені їх включенням в соціальні групи, а також психологічні характеристики цих груп.
- Соціальна установка** – це схильність індивіда і групи певним чином реагувати на ті або інші явища соціальної дійсності. Поняття було введено в 1918 році У. Томасом і З. Знанецким.
- Соціальний час** – це час на реалізацію якогось виробничого, соціального, або

інформаційного процесу в результаті використання конкретної технології, що є основним показником її соціальної ефективності.

Соціальні комунікації

це передача інформації на великі або малі групи аудиторії, яка передається за допомогою символів і знаків.

Спеціалізована газета –

газета, яка систематично висвітлює окремі проблеми громадського життя, науки, техніки, культури та інших галузей діяльності і призначена певним категоріям читачів.

Спеціальний газетний випуск –

газетне видання, підготовлене з якоїсь нагоди виїзною або громадською редакцією основної газети з метою оперативного доведення необхідної інформації читачеві, що має назву основного видання і виходить протягом обмеженого часу із зазначенням поточного і валового номерів, року і дати.

Спічрайтер –

це людина, яка готує доповіді та промови для посадовців, бізнесменів, публічних людей; фахівець, який враховує цілі виступу, аудиторію, характер промовця, манеру розмови, лексичний запас і складає такий текст, який справить на слухачів позитивне враження.

Сповідь –

жанр граничної відвертості, повідомлення про інтимні подробиці й проблеми.

Споживчі параметри видання –

зручність читання тексту, розмір готового виробу, додатковий захист видання від пошкодження тощо.

Спортивна журналістика –

вид журналістики, чиєю предметною галуззю є збір, обробка, зберігання і передача інформації на спортивні теми і про спортивні події.

Спот –

окремий рекламний комерційний ролик.

Спуск на сторінці складання –

це відстань від її верхнього краю до початку рядків тексту на початковій сторінці видання, його розділів та інших структурних частин, які можуть бути заповнені заголовками і прикрасами.

Стаття –

найважливіший аналітичний жанр журналістики, що на підставі розгляду та співставлення значної групи фактів чи ситуацій ґрунтовно й глибоко, з науковою точністю трактує, осмислює й теоретично узагальнює проблеми соціальної дійсності.

Стилістична система –

система функціональних та експресивних стилів у їх взаємодії; співвідношення стилістично нейтральних і стилістично маркованих мовних одиниць у системі літературної мови.

Стилістична фігура –

синтаксичні мовні звороти, орієнтовані на незвичність слововживання, посилення емоційності, образності вислову, оздобу мовлення. Найпоширеніші стилістичні фігури: повтор,

анафора, епіфора, антитеза, градація, інверсія, паралелізм, риторичне запитання, період та ін. Їх необхідно відрізнити від тропів, які будуються не за синтаксичним принципом.

Стилістично забарвлена лексика –

це такі слова, що вживаються лише в певних стилях. До них належать: наукова, політична лексика, розмовна лексика.

Стиль –

сукупність ознак, які характеризують твори певного часу, напряму, індивідуальну манеру письменника.

Суб'єкт інформаційної діяльності –

юридичні особи, які здійснюють господарську діяльність у сфері телебачення і радіомовлення (телерадіоорганізації, провайдери програмної послуги тощо).

Т

Твір-антиутопія –

жанрова форма, народжена дійсністю ХХ століття. Такий твір є попередженням; у ньому майбутнє (з ознаками сучасності) зображується як небажане, як те, чого слід уникнути. Антиутопія є своєрідною перевіркою політичних або наукових концепцій з метою вияву їх хибності.

Теги –

спеціальні мітки мови HTML (див. мова програмування HTML), за допомогою яких розмічається вихідний текст.

Текстова сторінка складання

сторінка, що містить тільки текст.

–

Текстовий оригінал –

оригінал, який містить основний та додатковий тексти, формули, таблиці і виводи.

Телебачення –

загальний термін, що охоплює всі аспекти технології та практичної діяльності, пов'язаних з передачею зображень із звуковим супроводом на далекі відстані; потужний засіб масової інформації; виробництво аудіовізуальних програм та їх поширення.

Тембр –

синтезовані в єдине ціле шумозвукові й висотно-обертональні елементи, що сприймаються на слух як характерне забарвлення людського голосу.

Теоретичне і емпіричне в соціології –

два якісно відмінні рівні понятійного відображення дійсності. Розуміння соціологом відношення між емпіричною, активно відображуваною свідомістю і соціальною реальністю та її теорет. узаг. є основою істинності пізнання.

Теорія журналістики –

це наука про сутність і специфіку журналістики, її місце в структурі суспільства і суспільної свідомості, її функції та засади, природу журналістської творчості, метод журналістики та її загальні жанрологічні проблеми, шляхи аналізу окремих явищ та журналістського процесу в цілому.

Технічні параметри видання

–	параметри, за якими виготовляють видання (формат та частка друкування, обсяг в обліково-видавничих та приведених аркушах, тираж тощо).
Тираж (наклад) –	сумарна кількість екземплярів друкованого видання. Він буває <i>одноразовий</i> – для періодичних видань та <i>прогонний</i> наклад – це кількість робочих циклів у машині, які необхідно здійснити для обсягу кратному листажу машини, щоб отримати певний наклад.
Точність соціологічної інформації –	одна з характеристик якості соціол. інформації. Під Т. с. і. розуміють відсутність випадкових помилок, пов'язаних з інструментом вимірювання. Теорет. показником величини випадкової помилки є дисперсія розподілу відповідей щодо дійсного значення ознаки, але оскільки таке вимірювання практ. недосяжне, користуються ін. методами для приблизного оцінювання цієї дисперсії.
Тролінг –	розміщення в Інтернеті (на форумах, у групах новин Usenet, у вікі-проектах та ін.) провокаційних повідомлень з метою викликати флейм, конфлікти між учасниками, образи, війну редагувань, марнослів'я тощо.

У

Універсальний журналіст –	це медійник, який повинен вміти знімати відео, виробляти текст, записувати аудіоподкасти, монтувати сюжети, працювати з блогами, щоб зібрати значну кількість інформації і максимально розкрити суть медіапродукту. Для цього «універсальному журналісту» важливо навчитися мислити мультимедійно.
----------------------------------	--

Ф

Файл –	одиниця зберігання даних, яка має змінну довжину.
Факт –	дійсна подія, те, що реально відбулося (реальний факт), судження або в інший спосіб зафіксована реальність (відображений факт).
Фарбовість видання –	це показник, який визначає кількість фарб (кольорів), якими видруковане видання, і вона може бути різною для різних видань.
Флейм —	обмін повідомленнями в інтернет-форумах і чатах: словесна війна, яка не має жодного стосунку до початкової теми.
Флуд —	марнослів'я, повідомлення в інтернет-форумах і чатах, яке займає (в багатьох випадках) великі обсяги і не несе якоїсь нової чи корисної інформації. Крім того, на форумах флудом називають будь-яке повідомлення, яке не стосується теми форуму (офтопик).

- Фокусна відстань** – характеристика оптичної системи, у першому наближенні — відстань від центра оптичної системи до її головного фокуса. Позначається здебільшого F , вимірюється в одиницях довжини (м., см., мм.). Точно фокусну відстань визначають як відстань F від фокуса до її головної точки H , визначеної перетином головної площини із головною оптичною віссю.
- Фонаційне дихання** – озвучене мовленням чи співом дихання, що характеризується коротким, але глибоким вдихом і більш тривалим, тобто уповільненим, видихом.
- Формні процеси** – це комплекс процесів поліграфічного виробництва, мета яких полягає у виготовленні друкарських форм.
- Фотозарисовка** – передвісник фоторепортажу. Як відзначає З. Морозів, витоки жанру виявляються в історії вітчизняної фотографії і пов'язані з соціальною фотографією. Таке поняття і вид зйомки виник після виходу фотографів з павільйону і початку зйомки реального життя, з його соціальними контрастами і суперечностями.
- Фотоілюстрація** – вторинний по відношенню до тексту візуальний жанр віддзеркалення дійсності, що дає її зримий образ на момент здійснення вербальної комунікативної дії.
- Фотоінформація** – найбільш оперативна форма зображення позитивних і негативних сторін дійсності. Це та форма її фіксації, яка раніше інших виділилася в особливий жанр фотожурналістики. Так, в основі фотоінформації лежить одиничний факт, повідомлення про яке покликане лише показати глядачу і читачу, де, коли, і з якими першими наслідками він трапився.
- Фотонарис** – жанр фотожурналістики, якому притаманна пильна увага до людини, який окреслює основні етапи її долі, коло проблем, що встають перед цією людиною. Різновидами фотонарису є: портретний, проблемний і шляховий (подорожній).
- Фоторепортаж** – більш розгорнена комунікативна дія, направлена комунікатором (фоторепортером, журналістами, органом ЗМІ) на глядача і читача, з метою освітлення багатоскладної події. Фоторепортаж може складатися з серії знімків, що малюють подію у фазах її змін, її поступального або динамічного розвитку, в тому числі як прогресивного так і регресивного.
- Фрейм** – розділ (вікно), який розміщений у вікні браузера (див. *браузер*), і містить посилання на документи, які відкриваються у іншому фреймі.
- Фреймінг** – міждисциплінарний метод наукового дослідження, який використовується для аналізу того, як люди розуміють ситуації і події, що означає вміти вибирати певні аспекти реальності та робити їх більш помітними у комунікованому тексті, популяризуючи таким чином певне визначення проблеми, інтерпретацію її причин, моральну оцінку та можливе її

розв'язання

Функціональний стиль –

це суспільно усвідомлений внутрішньо цілісний спосіб використання мови, принцип вибору і комбінування мовних засобів, який забезпечує реалізацію функції суб'єктивно-духовного впливу.

Ц

Цензура –

контроль офіційної (світської або духовної) влади за змістом, випуском у світ і поширенням друкованої продукції, творів сценічного, образотворчого та кіномистецтва, радіо- і телепередач, а іноді і приватного листування (перлюстрація) з тим, щоб не допустити або обмежити поширення ідей, інформації, що визначаються цією владою небажаними або шкідливими.

Цензура масової інформації –

вимога з боку посадових осіб органів державної влади, органів місцевого самоврядування попередньо погоджувати матеріали для оприлюднення в засобах масової інформації.

Цифрова дзеркальна фотокамера –

є цифровою фотокамерою, яка використовує автоматичний дзеркальний механізм та пентапризму або пентадзеркало для того, щоб спрямувати світло із об'єктива крізь видошукач в окуляр.

Цифрове телебачення –

галузь телевізійної техніки, в якій передача, обробка та зберігання телевізійного сигналу відбувається у цифровій формі.

Ш

Шпальта –

частина сторінки складання, що складається з рядків тексту одного формату, які утворюють вертикальний ряд і відокремлені від іншої (их) шпальти(т) по вертикалі проміжком чи лінійкою.

Шрифт –

графічна форма знаків певної системи письма або комплект літер, який відтворює будь-який алфавіт, а також цифри і знаки.

Шрифтове виділення –

використання шрифтів з різними гарнітурами, накресленнями, кеглями, а також великих літер з метою виділення окремих частин тексту.